

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Srdcem, rozumem a v souvislostech

Základní škola Srdečná

platnost od 1. 9. 2026

1. Identifikační údaje

1.1 Údaje o škole

Údaj	Hodnota
Název školy	Základní škola Srdečná
Adresa školy	Mostecká 3251/11, 430 01 Chomutov
IČO	29672198
RED-IZO	691020345
Ředitel/ředitelka školy	Mgr. Diana Snášelová
Telefon	+420605339825
E-mail	info@skolasrdecna.cz

1.2 Údaje o zřizovateli

Údaj	Hodnota
Název zřizovatele	Základní škola Srdečná, školská právnická osoba
Adresa zřizovatele	Mostecká 3251/11, 430 01 Chomutov
IČO	29672198
Telefon	+420605339825
E-mail	info@skolasrdecna.cz

1.3 Údaje o školním vzdělávacím programu

Údaj	Hodnota
Název dokumentu	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Základní škola Srdečná
Verze dokumentu	Verze 1.0
Platnost a účinnost od	1. 9. 2026

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, MŠMT Praha 2023 (dále jen RVP ZV 2023), tedy podle dosavadního RVP ZV použitelného v přechodném období před povinným náběhem vzdělávání podle revidovaného RVP ZV. Pro školní rok 2026/2027 vymezuje vzdělávání žáků 1.-5. ročníku. Škola je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení pro poskytování základního vzdělávání v 1.-9. ročníku, v uvedeném školním roce však uskutečňuje vzdělávání pouze na 1. stupni.

Před zahájením vzdělávání na 2. stupni bude školní vzdělávací program doplněn o učební plán, učební osnovy a další části vztahující se ke vzdělávání žáků 6.-9. ročníku.

2. Charakteristika školy

2.1 Základní charakteristika a velikost školy

Základní škola Srdečná je soukromou základní školou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení pro vzdělávání žáků 1.-9. ročníku. Ve školním roce 2026/2027 uskutečňuje vzdělávání pouze na 1. stupni a přijímá žáky 1.-5. ročníku. Nejvyšší povolený počet žáků činí v této etapě 16. Žáci se vzdělávají v jedné věkově smíšené třídě; podle povahy učiva, vzdělávacích potřeb a organizačních možností mohou pracovat společně, v menších skupinách nebo samostatně.

Malý počet žáků vytváří podmínky pro individuální přístup, důkladné poznání vzdělávacích potřeb každého dítěte a pružné přizpůsobování tempa, rozsahu podpory i náročnosti úloh. Škola neusiluje o vyhraněné alternativní metodické pojetí. Obsah a základní metodická stavba vzdělávání navazují na běžné základní vzdělávání, které škola obohacuje zejména o praktické učení, projektovou a badatelskou práci, pravidelný pohyb, pobyt venku a využívání místního prostředí.

Vztahy ve škole jsou založeny na respektu, důvěře, odpovědnosti a otevřené komunikaci. Škola vytváří bezpečné a vstřícné prostředí rodinného typu, ve kterém se děti mohou přirozeně učit, spolupracovat, klást otázky a pracovat s chybou bez obavy ze zesměšnění.

2.2 Umístění a materiální podmínky školy

Škola se nachází v Chomutově. Pro vzdělávání může podle aktuálních možností využívat také dostupné přírodní, kulturní a sportovní prostředí města a jeho okolí.

V zahajovací etapě má škola k dispozici jednu velkou učebnu určenou pro vzdělávání jedné věkově smíšené třídy. Učebna je uspořádána tak, aby umožňovala společnou výuku, práci v menších skupinách, individuální práci, praktické činnosti i klidovou část školního dne.

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Výuka tělesné výchovy je zajišťována ve vhodných externích sportovních prostorách a ve venkovním nebo přírodním prostředí. Praktické, badatelské, projektové a environmentální činnosti mohou podle povahy výuky, počasí a organizačních možností probíhat také ve vhodných externích nebo venkovních prostorách. Při veškeré výuce mimo budovu školy jsou zajištěny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

2.3 Charakteristika žáků

Škola vzdělává žáky 1.-5. ročníku z Chomutova a okolí. Věkově smíšené složení třídy umožňuje přirozenou spolupráci mezi mladšími a staršími žáky, vzájemnou pomoc a rozvoj odpovědnosti. Organizace výuky současně respektuje rozdílné vzdělávací cíle jednotlivých ročníků a očekávané výstupy příslušných vzdělávacích období a individuální vzdělávací potřeby žáků.

Žáci jsou přijímáni k povinné školní docházce zápisem nebo přestupem z jiné základní školy v souladu s platnými právními předpisy a zveřejněnými kritérii přijímání. Škola usiluje o otevřenou spolupráci se zákonnými zástupci a o vzájemné porozumění vzdělávacímu zaměření, způsobu organizace výuky a pravidlům školy.

Nízký počet žáků podporuje včasné rozpoznání vzdělávacích obtíží i nadání. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným škola poskytuje podporu v souladu s jejich potřebami, doporučeními školských poradenských zařízení a možnostmi školy. Podrobnosti stanoví samostatné kapitoly tohoto školního vzdělávacího programu.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

V zahajovací etapě tvoří pedagogický tým jeden pedagogický pracovník, který zajišťuje výuku věkově smíšené třídy 1.-5. ročníku, a jeden externě spolupracující vyučující, který zajišťuje výuku anglického jazyka. Složení pedagogického týmu se bude měnit v návaznosti na počet a vzdělávací potřeby žáků, rozšiřování činnosti školy a její personální možnosti.

Při personálním zajištění výuky škola postupuje v souladu s požadavky na odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků podle platných právních předpisů a personální zajištění jednotlivých vzdělávacích oblastí průběžně přizpůsobuje rozsahu poskytovaného vzdělávání. Pedagogové sdílejí zaměření a hodnoty školy a uplatňují respektující, laskavý a důsledný přístup k žákům. Součástí jejich práce je průběžné pedagogické pozorování a vyhodnocování vzdělávacích potřeb žáků, individualizace výuky, spolupráce při plánování vzdělávání a poskytování slovní zpětné vazby.

Poradenské činnosti školy koordinuje ředitel školy nebo jím pověřený pedagogický pracovník. Konkrétní rozdělení činností výchovného poradenství a prevence rizikového chování stanoví ředitel školy ve vnitřní dokumentaci. Škola podle potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti. Asistent pedagoga je zapojen tehdy, je-li jeho podpora doporučena školským poradenským zařízením a jsou splněny podmínky pro poskytování tohoto podpůrného opatření.

Škola podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblastech práce s věkově smíšenou třídou, formativního hodnocení, podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, práce s nadáním, bezpečného využívání digitálních technologií, projektové a badatelské výuky a vzdělávání venku.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

Škola považuje spolupráci se zákonnými zástupci za důležitou podmínku úspěšného vzdělávání. Komunikace probíhá průběžně, srozumitelně a s respektem k rolím školy, dítěte a rodiny. Informace o průběhu vzdělávání jsou předávány zejména prostřednictvím průběžné zpětné vazby a osobních konzultací podle potřeb žáka, zákonných zástupců a školy.

Při naplňování vzdělávacích cílů škola podle potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, místními kulturními, sportovními a vzdělávacími institucemi a dalšími odbornými partnery. Konkrétní formy spolupráce volí podle vzdělávacích cílů a aktuálních možností.

2.6 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Škola vytváří podmínky pro bezpečnost, ochranu zdraví a předcházení rizikovému chování při vzdělávání i při akcích mimo budovu školy. Žáci jsou přiměřeně věku seznamováni s pravidly bezpečného chování, školním řádem a pravidly jednotlivých pracovišť. Pedagogičtí pracovníci průběžně vyhodnocují rizika s ohledem na věk žáků, charakter činnosti, místo výuky a aktuální podmínky.

Důraz je kladen také na duševní pohodu, bezpečné vztahy, prevenci ponižování, šikany a diskriminace, zdravý pohybový režim a přiměřené střídání soustředěné práce, odpočinku a pobytu venku. Podrobné provozní a bezpečnostní postupy stanovují příslušné vnitřní předpisy školy.

2.7 Dlouhodobé projekty a rozvoj školy

Při zahájení činnosti není škola zapojena do žádného dlouhodobého projektu. Zapojení do dlouhodobých projektů bude zvažováno podle jejich souladu se zaměřením školy, přínosu pro žáky a personálních a organizačních možností školy.

V první etapě se škola soustředí na kvalitní zajištění vzdělávání žáků 1. stupně v jedné věkově smíšené třídě. Další rozvoj bude probíhat postupně v návaznosti na počet žáků, navýšení povolené kapacity, rozšíření prostorových podmínek a odpovídající personální zajištění.

Před otevřením 2. stupně škola rozšíří školní vzdělávací program o vzdělávání v 6.-9. ročníku a zajistí podmínky pro plynulou návaznost vzdělávání. Dlouhodobým cílem je zachovat i při rozvoji školy individuální přístup, bezpečné prostředí rodinného typu a praktické propojení vzdělávání s reálným životem.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Vize školy

Základní škola Srdečná vytváří bezpečné, vstřícné a podnětné prostředí rodinného typu, ve kterém může každý žák rozvíjet své schopnosti, poznávat vlastní silné stránky a postupně přijímat odpovědnost za své učení a jednání. Škola usiluje o to, aby děti vnímaly vzdělávání jako smysluplnou a přirozenou součást života, nikoli pouze jako plnění školních povinností.

Vzdělávání je založeno na respektu k individualitě žáka, na laskavém a důsledném pedagogickém vedení a na podpoře vnitřní motivace. Bezpečné vztahy umožňují dětem otevřeně komunikovat, klást otázky, vyjadřovat vlastní názor a pracovat s chybou jako s přirozenou součástí učení.

3.2 Zaměření školy

Škola se zaměřuje na individualizaci vzdělávání, praktické učení, zdravý pohyb, environmentální odpovědnost a rozvoj kritického myšlení.

Zaměření školy se promítá do každodenní výuky, organizace školního dne, způsobu hodnocení i spolupráce s rodinou. Projektová výuka, badatelské činnosti a pobyt venku mají ve vzdělávání důležité místo, nejsou však jedinou formou výuky. Škola je účelně kombinuje s přímým vedením učitele, procvičováním, samostatnou prací, prací ve dvojicích a skupinách, rozhovorem, četbou a dalšími metodami odpovídajícími věku a potřebám žáků.

3.3 Hodnoty a principy vzdělávání

- Bezpečí a respekt – žák se může učit, ptát a vyjadřovat bez obavy ze zesměšnění nebo ponižování.
- Individualizace – výuka zohledňuje vzdělávací potřeby, tempo, možnosti, zájmy a míru podpory jednotlivých žáků.
- Vnitřní motivace – žáci jsou vedeni k porozumění smyslu učení, k samostatnosti a k postupnému přebírání odpovědnosti.
- Práce s chybou – chyba je zdrojem informace, příležitostí k opravě a prostředkem dalšího učení.
- Praktičnost a souvislosti – poznatky jsou propojovány s každodenním životem, místním prostředím, přírodou a dalšími vzdělávacími oblastmi.
- Spolupráce a ohleduplnost – žáci se učí naslouchat, domlouvat se, pomáhat druhým a nést odpovědnost za společnou práci.
- Zdraví a rovnováha – škola podporuje zdravý pohyb, pobyt venku, přiměřený odpočinek a péči o tělesnou i duševní pohodu.

3.4 Pojetí vzdělávání

Výuka vychází z dosavadního Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a směřuje k osvojování očekávaných výstupů a rozvoji klíčových kompetencí. Vzdělávací obsah je plánován tak,

aby na sebe učivo jednotlivých ročníků navazovalo a současně bylo možné účelně využívat společnou práci věkově smíšené třídy.

Společná témata a činnosti jsou diferencovány podle věku, dosažené úrovně a vzdělávacích potřeb žáků. Učitel zadává rozdílně náročné úkoly, stanovuje odpovídající cíle a poskytuje potřebnou míru podpory. Tam, kde to povaha vzdělávacího obsahu vyžaduje, probíhá cílená výuka jednotlivého ročníku nebo menší skupiny.

Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky od 1. ročníku s důrazem na přirozený kontakt s jazykem, porozumění, poslech a postupný rozvoj komunikace.

3.5 Praktické, projektové a badatelské učení

Škola propojuje teoretické poznatky s praktickými situacemi, pozorováním, experimentem, tvorbou, pohybem a zkušeností žáka. Projekty mohou propojovat více předmětů a ročníků a vycházet z reálných otázek, života školy, místního prostředí nebo aktuálního dění. Žáci se při nich učí plánovat postup, rozdělovat si úkoly, vyhledávat informace, spolupracovat a prezentovat výsledek.

Projektová výuka je využívána tehdy, když podporuje dosažení vzdělávacího cíle. Nenahrazuje systematické osvojování základních znalostí a dovedností, pravidelné procvičování ani přímou práci učitele se žáky. Badatelské činnosti vedou žáky k pozorování, kladení otázek, formulování jednoduchých předpokladů, ověřování a vyvozování závěrů přiměřených jejich věku.

3.6 Pohyb, příroda a environmentální odpovědnost

Pohyb je přirozenou součástí školního dne a není omezen pouze na vyučovací předmět tělesná výchova. Škola využívá pohybové přestávky, venkovní prostředí, sportoviště, vycházky, výpravy a praktické činnosti. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k pohybu, bezpečnému chování a postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní zdraví.

Environmentální vzdělávání vychází z přímého kontaktu s přírodou a z porozumění vztahům mezi člověkem, krajinou a využíváním zdrojů. Vedle obecných témat se zaměřuje také na místní prostředí severozápadních Čech, proměny krajiny, energetiku, průmysl, revitalizaci území, předcházení vzniku odpadů a šetrné zacházení se zdroji.

3.7 Kritické myšlení a digitální svět

Žáci jsou vedeni k formulování otázek, hledání příčin a důsledků, rozlišování skutečností a názorů, porovnávání informací a přiměřenému zdůvodňování vlastních závěrů. Škola podporuje otevřenou diskusi, ale současně učí žáky naslouchat druhým, pracovat s důkazy a měnit názor na základě nových poznatků.

Digitální technologie jsou využívány účelně jako nástroj učení, komunikace a tvorby. Žáci se učí chránit své soukromí, rozpoznávat rizikový nebo manipulativní obsah, ověřovat informace a jednat v digitálním prostředí bezpečně a eticky.

3.8 Pojetí hodnocení

Hodnocení podporuje učení a poskytuje žákovi srozumitelnou informaci o jeho pokroku, silných stránkách a dalším kroku. Škola používá průběžnou ústní zpětnou vazbu, krátké písemné komentáře a sebehodnocení přiměřené věku. Osobní konzultace probíhají podle potřeb žáka, zákonných zástupců a školy. Na vysvědčení jsou žáci hodnoceni slovně. Podrobná pravidla jsou uvedena v samostatné kapitole ŠVP a ve školním řádu.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, které pedagogičtí pracovníci uplatňují ve výuce i v dalších činnostech školy. Směřují k rozvoji klíčových kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jednotlivé strategie se přirozeně prolínají a zpravidla rozvíjejí více kompetencí současně.

4.1 Kompetence k učení

Pedagogové vedou žáky k tomu, aby rozuměli smyslu učení, poznávali vlastní postupy a postupně přebírali odpovědnost za svůj pokrok. Zejména:

- stanovují srozumitelné cíle učení a přiměřená kritéria úspěchu;
- propojují nové poznatky s předchozí zkušeností žáků, praktickými situacemi a souvislostmi mezi předměty;
- diferencují zadání, tempo, rozsah procvičování a míru podpory podle potřeb jednotlivých žáků;
- učí žáky vyhledávat, třídit a zaznamenávat informace a používat vhodné učební pomůcky;
- poskytují konkrétní slovní zpětnou vazbu zaměřenou na pokrok a další krok v učení;
- využívají portfolio a sebehodnocení, aby žák dokázal pojmenovat, co se mu daří a na čem potřebuje pracovat;
- vytvářejí prostor pro zvědavost, otázky, vlastní volbu přiměřenou věku a radost z objevování.

4.2 Kompetence k řešení problémů

Pedagogové podporují samostatné uvažování, hledání různých cest a ověřování řešení. Zejména:

- předkládají žákům přiměřené problémové úlohy vycházející z běžného života, přírody a místního prostředí;
- vedou žáky k rozpoznání problému, formulování otázky a rozdělení složitějšího úkolu na zvládnutelné kroky;
- umožňují žákům navrhovat, porovnávat a ověřovat různé postupy řešení;
- využívají pozorování, pokusy, badatelské činnosti, modelové situace a projektové úkoly;
- pracují s chybou jako s informací o zvoleném postupu a vedou žáky k její opravě a zdůvodnění;
- podporují vytrvalost, přiměřené přijímání nejistoty a schopnost požádat o pomoc;
- vedou žáky k posouzení výsledku a k přenosu získané zkušenosti do nové situace.

4.3 Kompetence komunikativní

Pedagogové vytvářejí bezpečné prostředí pro kultivovanou, věcnou a respektující komunikaci. Zejména:

- vedou žáky k přesnému a srozumitelnému vyjadřování v mluvené i písemné podobě;
- učí žáky aktivně naslouchat, klást doplňující otázky a reagovat na sdělení druhých;
- zařazují rozhovor, diskusi, prezentaci, dramatizaci, společnou reflexi a práci s různými druhy textů;
- podporují přiměřené zdůvodňování názoru a rozlišování mezi tvrzením, názorem a doloženou skutečností;
- učí žáky volit způsob komunikace s ohledem na situaci, účel a adresáta;
- od 1. ročníku vytvářejí příležitosti k přirozenému poslechu a jednoduché komunikaci v anglickém jazyce;
- vedou žáky k bezpečné, ohleduplné a účelné komunikaci také v digitálním prostředí.

4.4 Kompetence sociální a personální

Pedagogové rozvíjejí sebepoznání, spolupráci, vzájemnou pomoc a odpovědnost za vztahy ve skupině. Zejména:

- střídají individuální práci, práci ve dvojicích, menších skupinách a společnou práci celé třídy;
- využívají věkově smíšenou třídu k přirozené spolupráci, vzájemnému učení a přiměřené pomoci mezi žáky;
- společně se žáky vytvářejí srozumitelná pravidla soužití a důsledně podporují jejich dodržování;
- učí žáky rozdělovat si role, domlouvat postup, přijímat odpovědnost za vlastní část práce a společně hodnotit výsledek;
- vedou žáky k rozpoznávání a přiměřenému vyjadřování emocí, potřeb a osobních hranic;
- podporují schopnost poskytovat a přijímat respektující zpětnou vazbu;
- předcházejí ponižování, vylučování a nežádoucímu soupeření a vedou žáky k bezpečnému řešení konfliktů.

4.5 Kompetence občanské

Pedagogové vedou žáky k respektu k druhým, odpovědnému jednání a zájmu o prostředí, ve kterém žijí. Zejména:

- podporují respekt k lidské důstojnosti, odlišnostem, pravidlům a oprávněným potřebám druhých;
- umožňují žákům přiměřeně věku podílet se na rozhodování o životě třídy a nést důsledky dohodnutých rozhodnutí;
- seznamují žáky s jejich právy, povinnostmi a základními principy demokratického soužití;
- využívají místní prostředí, kulturní instituce a regionální témata k budování vztahu k místu, ve kterém žáci žijí;
- vedou žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě, předcházení vzniku odpadů, šetrnému zacházení se zdroji a péči o okolí;
- zařazují situace, ve kterých mohou žáci přiměřeně pomoci druhým nebo přispět ke zlepšení prostředí školy;
- učí žáky bezpečně reagovat v mimořádných situacích a chránit zdraví své i ostatních.

4.6 Kompetence pracovní

Pedagogové rozvíjejí pracovní návyky, tvořivost, odpovědnost a schopnost převádět záměr do konkrétního výsledku. Zejména:

- vedou žáky k plánování práce, přípravě pomůcek, dodržování postupu a dokončování úkolů;
- zařazují praktické, konstrukční, pěstitelské, výtvarné, badatelské a další tvořivé činnosti;
- učí žáky bezpečně a šetrně zacházet s nástroji, materiály, pomůckami a vybavením školy;
- podporují pořádek na pracovním místě, hospodárné využívání materiálů a odpovědnost za svěřené prostředky;
- umožňují žákům volit přiměřené pracovní postupy, rozdělit si práci a vyhodnotit kvalitu výsledku;
- propojují školní činnosti s běžným životem a seznamují žáky s rozmanitostí lidské práce a povolání;
- vedou žáky k ochraně zdraví, dodržování bezpečnostních pravidel a přiměřené vytrvalosti.

4.7 Kompetence digitální

Pedagogové vedou žáky k bezpečnému, účelnému, tvořivému a odpovědnému využívání digitálních technologií. Zejména:

- využívají digitální nástroje tehdy, když přinášejí skutečný přínos pro učení, komunikaci nebo tvorbu;
- učí žáky vyhledávat informace, porovnávat zdroje a přiměřeně ověřovat jejich věrohodnost;
- vedou žáky k ochraně osobních údajů, soukromí, hesel a vlastní digitální stopy;
- seznamují žáky s pravidly autorského práva, uváděním zdrojů a etickým sdílením digitálního obsahu;
- učí žáky rozpoznávat nevhodný, manipulativní nebo rizikový obsah a vědět, na koho se obrátit o pomoc;
- podporují tvorbu digitálního obsahu a jednoduché programování přiměřeně věku;
- dbají na rovnováhu mezi používáním technologií, pohybem, osobní komunikací, praktickou činností a pohybem venku.

5. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

5.1 Základní principy podpory

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Škola těmto žákům poskytuje podporu bezplatně, v souladu s platnými právními předpisy a doporučením školského poradenského zařízení.

Podpora vychází z individuálních potřeb žáka, zachovává přiměřené nároky na jeho vzdělávání a směřuje k nejvyšší možné míře samostatnosti a zapojení do společné výuky. Škola dbá na ochranu důstojnosti a soukromí žáka a předchází jeho vyčleňování, nálepkování nebo snižování očekávání bez věcného důvodu.

5.2 Rozpoznání vzdělávacích potřeb a podpora prvního stupně

Pedagogové průběžně sledují vzdělávací pokrok, pracovní tempo, způsob učení, komunikaci, vztahy a další projevy žáka. Využívají pedagogické pozorování, rozbor žákovských prací, rozhovor se žákem, průběžnou zpětnou vazbu a spolupráci se zákonnými zástupci. Zjištěné obtíže posuzují v souvislostech a nespolehají na jediný výkon nebo jednorázovou situaci.

Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Mohou zahrnovat zejména úpravu metod a organizace výuky, diferenciaci zadání, změnu pracovního tempa, častější zpětnou vazbu, podporu orientace v úkolu, využití vhodných pomůcek, úpravu prostředí nebo pedagogickou intervenci. Nastavená podpora je průběžně sledována a vyhodnocována.

Pokud běžná individualizace a opatření prvního stupně nevedou k dostatečnému pokroku nebo obtíže vyžadují odborné posouzení, škola projedná situaci se zákonným zástupcem a doporučí využití školského poradenského zařízení.

5.3 Plán pedagogické podpory

O zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) rozhoduje třídní učitel, který jej také zpracovává a koordinuje jeho realizaci. Na jeho přípravě a uskutečňování se podle potřeby podílejí další vyučující. Žák je s cíli a dohodnutými postupy seznamován způsobem přiměřeným svému věku. Zákonní zástupci jsou o nastavené podpoře informováni a mohou škole předat podstatné informace a podílet se na dohodě o společném postupu.

Účinnost PLPP vyhodnotí třídní učitel společně s dalšími zapojenými vyučujícími nejpozději do tří měsíců od zahájení podpory, případně dříve podle potřeb žáka. Při vyhodnocení posoudí zejména pokrok žáka a účinnost zvolených opatření. Podle výsledku se podpora ukončí, upraví nebo pokračuje. Pokud není dostačující, škola situaci projedná se zákonnými zástupci a doporučí jim využití školského poradenského zařízení.

5.4 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a po splnění podmínek stanovených právními předpisy. Škola s doporučením seznámí příslušné pedagogické pracovníky v rozsahu nezbytném pro zajištění podpory a promítne je do plánování, organizace a hodnocení vzdělávání žáka.

Podle potřeb žáka a doporučení poradenského zařízení mohou podpůrná opatření zahrnovat zejména:

- úpravy metod, forem, organizace a hodnocení vzdělávání;
- využití speciálních učebnic, kompenzačních a dalších pomůcek;
- úpravu očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu v případech stanovených právními předpisy;
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu;
- předmět speciálně pedagogické péče nebo další odbornou podporu;
- podporu asistenta pedagoga nebo další personální opatření;
- úpravu podmínek přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání.

5.5 Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán škola zpracuje, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáka a jeho zpracování doporučí školské poradenské zařízení. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, doporučení školského poradenského zařízení a vzdělávacích potřeb žáka. Je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka.

Za organizační zajištění zpracování a realizace IVP odpovídá ředitel školy. IVP zpracovává a jeho realizaci koordinuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, školským poradenským zařízením, žákem a jeho zákonnými zástupci. IVP stanoví zejména cíle podpory, úpravy obsahu a organizace vzdělávání, používané metody a formy výuky, způsob hodnocení, případné úpravy očekávaných výstupů a odpovědnost osob podílejících se na vzdělávání žáka.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující žáka, žák způsobem přiměřeným jeho věku a jeho zákonný zástupce. Poskytování vzdělávání podle IVP je zahájeno na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Třídní učitel průběžně sleduje naplňování IVP a koordinuje předávání informací mezi zapojenými osobami. Naplňování IVP škola společně se školským poradenským zařízením vyhodnocuje nejméně jednou ročně a dále podle aktuálních potřeb žáka. IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován; při jeho změnách se postupuje obdobně jako při jeho zpracování.

5.6 Organizace podpory ve věkově smíšené třídě

Malý počet žáků umožňuje pružně diferencovat zadání, čas, způsob práce i míru podpory. Věkově smíšená třída však sama o sobě nenahrazuje odborná podpůrná opatření. Pedagog plánuje společné a samostatné činnosti tak, aby žák mohl být součástí kolektivu a současně měl prostor pro cílenou podporu, klidnou práci nebo využití doporučených pomůcek.

Asistent pedagoga, je-li doporučen, poskytuje podporu pedagogovi při vzdělávání žáka nebo žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jeho činnost je plánována ve spolupráci s učitelem a směřuje k aktivnímu zapojení a postupnému osamostatňování žáka, nikoli k jeho oddělování od třídy nebo k vytváření závislosti na pomoci dospělého.

5.7 Spolupráce a vyhodnocování podpory

Škola průběžně komunikuje se zákonnými zástupci, předává jim věcné informace o pokroku žáka a společně vyhodnocuje účinnost nastavených opatření. Podle potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, zdravotnickými a dalšími odbornými pracovišti, vždy v rozsahu odpovídajícím právním předpisům a zájmu žáka.

Za koordinaci podpory odpovídá ředitel školy nebo jím pověřený pedagogický pracovník. Konkrétní odpovědnosti, způsob vedení dokumentace, předávání informací a termíny vyhodnocování stanoví vnitřní postupy školy.

6. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

6.1 Základní přístup k rozvoji nadání

Škola vytváří podmínky pro rozpoznávání a rozvoj nadání v různých oblastech. Nadání nevnímá pouze jako rychlejší zvládnutí učiva nebo vysoký výkon v jednom předmětu, ale také jako výraznou tvořivost, zvědavost, schopnost hlubšího porozumění, originální řešení, praktické dovednosti, umělecké, pohybové, jazykové nebo sociální schopnosti.

Podpora nadaného žáka vychází z jeho vzdělávacích potřeb, zájmů a aktuální úrovně rozvoje. Cílem není pouze zvýšit množství práce, ale nabídnout přiměřeně náročné a smysluplné podněty, které rozvíjejí hloubku porozumění, samostatnost, tvořivost, vytrvalost a schopnost spolupracovat.

6.2 Rozpoznávání nadání

Pedagogové sledují projevy žáka při běžné výuce, samostatné práci, praktických činnostech, projektech, diskusi, řešení problémů i spolupráci s ostatními. Využívají rozbor žákovských prací, rozhovor se žákem a zákonnými zástupci a dlouhodobé pedagogické pozorování. Nadání posuzují v širších souvislostech a zohledňují, že se nemusí projevoval rovnoměrným výkonem ve všech oblastech.

Pokud projevy žáka ukazují na možné mimořádné nadání nebo pokud běžná diferenciací nepostačuje jeho vzdělávacím potřebám, škola situaci projedná se zákonnými zástupci a doporučí odborné posouzení školským poradenským zařízením.

6.3 Plán pedagogické podpory nadaného žáka

Pokud vzdělávací potřeby nadaného žáka vyžadují plánovanou podporu nad rámec běžné diferenciací, rozhodne třídní učitel o zpracování PLPP, zpracuje jej a koordinuje jeho realizaci. Na přípravě a uskutečňování se podle potřeby podílejí další vyučující, žák a jeho zákonní zástupci. PLPP vymezuje zejména cíle podpory, vhodné formy obohacování nebo rozšiřování učiva, organizaci práce a způsob sledování pokroku.

Účinnost PLPP vyhodnotí třídní učitel společně se zapojenými vyučujícími nejpozději do tří měsíců od zahájení podpory. Podle výsledku se podpora ukončí, upraví nebo pokračuje. Pokud nastavená opatření nepostačují nebo projevy žáka ukazují na mimořádné nadání, škola projedná další postup se zákonnými zástupci a doporučí odborné posouzení školským poradenským zařízením.

6.4 Formy podpory nadaných žáků

Škola podle potřeb a možností žáka využívá zejména:

- obohacování a prohlubování učiva nad rámec běžného zadání;
- náročnější problémové, badatelské a tvořivé úlohy;
- samostatné nebo skupinové projekty vycházející ze zájmu žáka;
- práci s rozmanitými zdroji informací a možnost prezentovat výsledky;
- rychlejší postup v dílčích oblastech, pokud je současně zachováno dostatečné porozumění a návaznost učiva;
- propojování témat napříč předměty a využití znalostí v praktických situacích;
- zapojení do soutěží, přehlídek, vzdělávacích programů, exkurzí nebo spolupráce s odborníky;
- možnost pracovat v jiné skupině nebo se v určité oblasti účastnit výuky vyššího ročníku, je-li to vhodné a organizačně možné;
- přiměřenou volbu tématu, postupu, pomůcek nebo podoby výsledného výstupu.

6.5 Podpora ve věkově smíšené třídě

Věkově smíšená třída umožňuje pružně zadávat úkoly různé obtížnosti a zapojovat žáka do práce odpovídající jeho skutečné úrovni, nikoli pouze jeho ročníku. Žák může v některých činnostech pracovat se staršími spolužáky, řešit rozšiřující úlohy nebo převzít přiměřeně náročnou roli v projektu.

Pomoc mladším spolužákům může rozvíjet komunikaci, empatii a schopnost vysvětlovat, nesmí však nahrazovat vlastní vzdělávací potřeby nadaného žáka ani se stát jeho trvalou povinností. Pedagog dbá také na jeho začlenění do vrstevnických vztahů, rozvoj spolupráce, schopnost přijímat chybu a zvládat situace, ve kterých není okamžitě úspěšný.

6.6 Mimořádně nadaný žák a individuální vzdělávací plán

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka může probíhat podle individuálního vzdělávacího plánu vycházejícího ze školního vzdělávacího programu, doporučení školského poradenského zařízení, závěru příslušného odborného vyšetření a vyjádření žáka a jeho zákonného zástupce.

Zpracování a realizaci IVP zajišťuje ředitel školy. IVP zpracovává a jeho realizaci koordinuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, školským poradenským zařízením, žákem a jeho zákonnými zástupci. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP vymezuje zejména cíle rozvoje nadání, způsob obohacování, prohlubování nebo rozšiřování učiva, organizaci vzdělávání, používané metody, časové a obsahové rozvržení vzdělávání, způsob zadávání úkolů a hodnocení a odpovědnost zapojených pedagogických pracovníků.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující žáka, žák a jeho zákonný zástupce. Vzdělávání podle IVP se uskutečňuje na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce. Třídní učitel průběžně sleduje jeho naplňování. IVP je vyhodnocován ve spolupráci se školským poradenským zařízením a podle potřeb žáka může být v průběhu školního roku doplňován a upravován.

Ve výjimečných případech lze za podmínek stanovených právními předpisy využít také urychlení vzdělávací dráhy nebo přeřazení žáka do vyššího ročníku. Při rozhodování škola neposuzuje pouze úroveň znalostí, ale také sociální a emoční připravenost žáka, jeho přání, názor zákonných zástupců a doporučení odborníků.

6.7 Hodnocení a spolupráce

Hodnocení nadaného žáka vychází z jeho individuálního pokroku a stanovených vzdělávacích cílů. Škola oceňuje nejen správný výsledek, ale také hloubku porozumění, tvořivost, kvalitu argumentace, vytrvalost, schopnost dokončit práci a spolupracovat. Přiměřená náročnost má žákovi poskytovat skutečnou příležitost učit se, překonávat obtíže a přijímat zpětnou vazbu.

Na plánování a vyhodnocování podpory spolupracují učitelé, žák, jeho zákonní zástupci a podle potřeby školské poradenské zařízení nebo další odborníci. Nastavená opatření jsou průběžně vyhodnocována a upravována podle vývoje vzdělávacích potřeb žáka.

7. Začlenění průřezových témat

7.1 Obecné pojetí

Průřezová témata prostupují vzděláváním na 1. stupni a propojují vzdělávací obsah s osobní zkušeností žáků, vztahy, životem školy, místním prostředím a aktuálním děním. Nejsou vyučována pouze jako izolované tematické celky. Jsou začleňována do jednotlivých vyučovacích předmětů, společných projektů, praktických činností, vycházek, exkurzí, třídních rozhovorů a dalších školních aktivit.

Ve věkově smíšené třídě může být společné téma zpracováno současně více ročníky. Náročnost úkolů, použité zdroje, míra samostatnosti a očekávaná podoba výstupu se přizpůsobují věku, dosažené úrovni a vzdělávacím potřebám žáků. Následující přehled stanoví začlenění všech tematických okruhů do ročníků, předmětů a forem realizace a je závazným východiskem pro plánování výuky.

Průřezové téma	Tematický okruh	Ročník	Předmět	Forma, námět nebo činnost
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	1.-5.	všechny předměty	Hry na pozornost a paměť, pozorování, třídění, hledání učebních strategií; průběžně ve výuce.
Osobnostní a sociální výchova	Sebepoznání a sebepojetí	1.-5.	všechny předměty	Pojmenování silných stránek, potřeb a pokroku; rozhovor, sebehodnocení a práce s portfoliem.
Osobnostní a sociální výchova	Seberegulace a sebeorganizace	1.-5.	všechny předměty	Plánování práce, volba cíle, dokončení úkolu, práce s emocemi a přiměřená odpovědnost.
Osobnostní a sociální výchova	Psychohygiena	1.-5.	Tělesná výchova; všechny předměty	Střídání práce a odpočinku, relaxace, pohyb, žádost o pomoc a postupy pro zvládání zátěže.
Osobnostní a sociální výchova	Kreativita	1.-5.	Český jazyk a literatura; Výtvarná výchova; Hudební výchova; Pracovní činnosti	Tvořivé úlohy, více možností řešení, vlastní námět, improvizace a reflexe tvůrčího postupu.
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání lidí	1.-5.	Člověk a jeho svět	Seznamovací a kooperativní činnosti, vnímání podobností a rozdílů, respektující rozhovor.

Průřezové téma	Tematický okruh	Roční k	Předmět	Forma, námět nebo činnost
Osobnostní a sociální výchova	Mezilidské vztahy	1.-5.	Člověk a jeho svět	Pravidla soužití, pomoc, empatie, osobní hranice, prevence ponižování a řešení běžných situací.
Osobnostní a sociální výchova	Komunikace	1.-5.	Český jazyk a literatura; Anglický jazyk	Naslouchání, střídání v rozhovoru, otázka, odmítnutí, já-sdělení, prezentace a zpětná vazba.
Osobnostní a sociální výchova	Kooperace a kompetice	1.-5.	Tělesná výchova; projektové činnosti	Společný úkol, role v týmu, dohoda, fair play, sdílená odpovědnost a reflexe spolupráce.
Osobnostní a sociální výchova	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1.-5.	Matematika; Člověk a jeho svět	Modelové a reálné situace, varianty řešení, posouzení důsledků, rozhodnutí a jeho zdůvodnění.
Osobnostní a sociální výchova	Hodnoty, postoje, praktická etika	1.-5.	Člověk a jeho svět	Ohleduplnost, spravedlnost, odpovědnost, morální dilema přiměřené věku a pomoc druhým.
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	1.-5.	Člověk a jeho svět	Společná tvorba pravidel, práva a povinnosti žáka, podíl na rozhodování o přiměřených záležitostech třídy.
Výchova demokratického občana	Občan, občanská společnost a stát	4.-5.	Člověk a jeho svět	Práva dítěte, odpovědnost občana, obec, stát, veřejné instituce a řešení modelových občanských situací.
Výchova demokratického občana	Formy participace občanů v politickém životě	4.-5.	Člověk a jeho svět	Volby a zastupování v jednoduchém modelu, obecní rozhodování, možnosti občana vyjádřit názor.
Výchova demokratického občana	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	4.-5.	Člověk a jeho svět	Hlasování, dohoda, ochrana menšiny, spravedlivá pravidla a porovnání demokratického a autoritativního rozhodnutí.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	1.-5.	Anglický jazyk; Český jazyk a literatura; Člověk a jeho svět	Rodinné příběhy, četba, zážitky z cest, svátky, život dětí v jiných zemích a společné lidské potřeby.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět	3.-5.	Člověk a jeho svět; Anglický jazyk	Práce s mapou, vybrané evropské země, krajina, kultura, jazyky, doprava a vzájemná propojenost.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Jsme Evropané	4.-5.	Člověk a jeho svět	Česká republika v Evropě, evropské symboly a instituce v základním pojetí, společné hodnoty a kulturní dědictví.
Multikulturní výchova	Kulturní difference	1.-5.	Člověk a jeho svět; Český jazyk a literatura; Anglický jazyk	Poznávání rodinných a kulturních tradic, jazyků a způsobů života bez vytváření stereotypů.

Průřezové téma	Tematický okruh	Ročník	Předmět	Forma, námět nebo činnost
Multikulturní výchova	Lidské vztahy	1.-5.	Člověk a jeho svět	Respekt, spolupráce, rovné zacházení, pomoc, řešení konfliktu a odmítání vylučování.
Multikulturní výchova	Etnický původ	4.-5.	Člověk a jeho svět; Český jazyk a literatura	Rovnocennost lidí, původ a identita, předsudek a stereotyp; práce s příběhem a modelovou situací.
Multikulturní výchova	Multikulturalita	3.-5.	Anglický jazyk; Český jazyk a literatura; Hudební výchova	Jazyková a kulturní rozmanitost, dorozumění, hudba, příběhy a tradice různých kultur.
Multikulturní výchova	Princip sociálního smíru a solidarity	4.-5.	Člověk a jeho svět	Solidarita, pomoc znevýhodněným, společná odpovědnost a možnosti přiměřeného zapojení žáků.
Environmentální výchova	Ekosystémy	1.-5.	Člověk a jeho svět; Tělesná výchova	Pozorování lesa, vody, pole, sídla a okolní krajiny; vycházka, terénní pozorování a jednoduchý záznam.
Environmentální výchova	Základní podmínky života	2.-5.	Člověk a jeho svět	Voda, vzduch, půda, energie a biodiverzita; pozorování, pokus, měření a hledání souvislostí.
Environmentální výchova	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	3.-5.	Člověk a jeho svět; Pracovní činnosti	Doprava, průmysl, energetika, odpady a proměny krajiny; místní šetření, třídění odpadu a projekt.
Environmentální výchova	Vztah člověka k prostředí	1.-5.	Člověk a jeho svět; Pracovní činnosti; všechny předměty	Péče o okolí školy, šetrné zacházení s materiály a zdroji, pobyt venku a reflexe vlastního jednání.
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	3.-5.	Český jazyk a literatura; Informatika	Rozlišení informace, názoru, reklamy a zábavy; otázky ke zdroji, účelu a příjemci sdělení.
Mediální výchova	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4.-5.	Český jazyk a literatura; Člověk a jeho svět	Porovnání zprávy s událostí, fakt a názor, výběr informací, titulek a obrazové rámování.
Mediální výchova	Stavba mediálních sdělení	3.-5.	Český jazyk a literatura; Informatika	Titulek, úvod, pořadí informací, obraz a zvuk; rozbor a tvorba krátkého sdělení.
Mediální výchova	Vnímání autora mediálních sdělení	4.-5.	Český jazyk a literatura; Informatika	Autor, záměr, volba výrazových prostředků, důvěryhodnost a rozpoznání přesvědčovacích postupů.
Mediální výchova	Fungování a vliv médií ve společnosti	4.-5.	Člověk a jeho svět; Informatika	Role médií v každodenním životě, reklama, sociální sítě, vliv na rozhodování, soukromí a digitální stopa.
Mediální výchova	Tvorba mediálního sdělení	3.-5.	Český jazyk a literatura; Informatika; Výtvarná výchova	Pozvánka, plakát, krátká zpráva nebo prezentace; pravdivost, srozumitelnost, autorství a bezpečné sdílení.

Průřezové téma	Tematický okruh	Roční k	Předmět	Forma, námět nebo činnost
Mediální výchova	Práce v realizačním týmu	3.-5.	Informatika; Český jazyk a literatura; projektové činnosti	Rozdělení rolí, plánování, tvorba společného výstupu, kontrola, prezentace a reflexe týmové práce.

7.2 Osobnostní a sociální výchova

Téma je přirozenou součástí každodenního života malé školy. Žáci se učí rozpoznávat své potřeby a emoce, stanovovat si přiměřené cíle, organizovat práci, pečovat o duševní pohodu, komunikovat, spolupracovat a řešit neshody. Důležitou součástí je sebehodnocení, práce se zpětnou vazbou a vytváření bezpečného prostředí, v němž je chyba chápána jako příležitost k učení.

7.3 Výchova demokratického občana

Žáci se podílejí na vytváření a vyhodnocování přiměřených pravidel společného soužití. Učí se vyjadřovat svůj názor, naslouchat druhým, hledat přijatelné řešení a nést odpovědnost za vlastní jednání. Na konkrétních situacích poznávají význam spravedlnosti, práv, povinností, pomoci druhým a demokratického rozhodování.

7.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Téma vychází ze zkušeností žáků, cestování, rodinných příběhů, četby, cizího jazyka a poznávání života v jiných zemích. Žáci si vytvářejí základní představu o Evropě a světě, vnímají vzájemnou propojenost lidí, přírody, kultury, hospodářství a technologií a učí se porovnávat různé zkušenosti bez zjednodušujících soudů.

7.5 Multikulturní výchova

Škola vede žáky k respektu k lidské důstojnosti a k vnímání kulturní, jazykové a sociální rozmanitosti jako běžné součásti života. Žáci rozvíjejí schopnost dorozumět se, spolupracovat s různými lidmi, rozpoznávat předsudky a odmítat ponižování, vylučování a nespravedlivé zacházení.

7.6 Environmentální výchova

Environmentální výchova využívá podle aktuálních možností pobyt venku, pozorování přírody, badatelské úlohy a poznávání místní krajiny. Žáci sledují vztahy v ekosystémech, důsledky lidské činnosti, využívání surovin a energie, vznik odpadů a možnosti šetrného jednání. Pozornost je věnována také proměnám krajiny a environmentálním souvislostem severozápadních Čech.

7.7 Mediální výchova

Žáci se přiměřeně věku učí porozumět různým druhům sdělení, rozlišovat informaci, názor, reklamu a zábavní obsah, klást otázky ke zdroji a účelu sdělení a porovnávat informace z více zdrojů. Při vlastní tvorbě dbají na srozumitelnost, pravdivost, respekt k soukromí, autorská pravidla a bezpečné sdílení.

7.8 Organizace a vyhodnocování

Začlenění průřezových témat plánují pedagogové v návaznosti na učební osnovy a aktuální potřeby třídy. Jedna činnost může naplňovat více tematických okruhů, vždy však musí mít srozumitelný vzdělávací cíl. Realizovaný vzdělávací obsah je zachycován v příslušné pedagogické dokumentaci.

8. Učební plán

8.1 Organizace vzdělávání

Vzdělávání na 1. stupni probíhá prezenční formou ve věkově smíšené třídě pro žáky 1.-5. ročníku. Učební plán vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Při organizaci výuky škola kombinuje společné tematické bloky s cílenou výukou jednotlivých ročníků nebo menších skupin tak, aby byly postupně naplňovány očekávané výstupy příslušného vzdělávacího období.

Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky od 1. ročníku. Projektové, badatelské a praktické činnosti mohou propojovat více vyučovacích předmětů, nenahrazují však jejich stanovený vzdělávací obsah ani systematické procvičování základních dovedností.

8.2 Pracovní návrh učebního plánu pro 1. stupeň

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Český jazyk a literatura	8	8	7	6	7	36
Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
Matematika	4	4	5	5	5	23
Informatika	0	0	0	1	1	2
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	8
Člověk a jeho svět	2	2	2	3	2	11
Pracovní činnosti	1	1	2	2	2	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Celková povinná časová dotace	22	22	24	25	25	118

Učební plán dodržuje minimální časovou dotaci 102 hodin stanovenou Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a využívá všech 16 disponibilních hodin. Celková povinná časová dotace za 1. stupeň činí 118 hodin. Týdenní dotace jednotlivých ročníků nepřekračují stanovené maximum 22 hodin v 1. a 2. ročníku a 26 hodin ve 3.-5. ročníku.

8.3 Poznámky k učebnímu plánu

- Český jazyk a literatura zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu.
- Anglický jazyk je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky od 1. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně v každém ročníku. Jeho zařazení do 1. a 2. ročníku vychází ze zaměření školy, zájmu žáků a předchozího souhlasu jejich zákonných zástupců. Škola tento souhlas doloží před zahájením vzdělávání žáka podle tohoto ŠVP. Po zařazení žáka do vzdělávání podle ŠVP je Anglický jazyk součástí jeho povinné časové dotace. Hodiny v 1. a 2. ročníku jsou hrazeny z disponibilní časové dotace; povinný obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk v minimální dotaci 9 hodin je zajištěn ve 3.-5. ročníku. V počátečních ročnících převažuje poslech, porozumění a ústní komunikace; čtení a psaní se rozvíjí postupně a přiměřeně věku.
- Informatika je samostatně zařazena ve 4. a 5. ročníku. Digitální kompetence se současně rozvíjí napříč dalšími předměty, vždy s ohledem na účelnost, bezpečnost a věk žáků.
- Předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova realizují povinný vzdělávací obsah stejnojmenných vzdělávacích oborů. Taneční, pohybové, dramatické, filmové a audiovizuální činnosti mohou být využívány jako doplňující metody a obohacení výuky.
- Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je realizován v jednom vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět. Pro organizační a tematické členění výuky mohou být v 1.-3. ročníku používána označení Prvouka a ve 4.-5. ročníku označení Přírodověda a Vlastivěda. Tato označení představují části jednoho vyučovacího předmětu a nemění jeho obsahové vymezení ani celkovou časovou dotaci.
- Pracovní činnosti vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a zahrnují všechny čtyři povinné tematické okruhy pro 1. stupeň: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstelské práce a Příprava pokrmů.
- Tělesná výchova může být organizována také v souvislých blocích. Podle charakteru činností, počasí a organizačních možností probíhá ve vhodných externích sportovních prostorách, včetně externí tělocvičny, na venkovních sportovištích nebo v přírodním prostředí. Součástí organizace

výuky jsou bezpečné přesuny žáků mezi školou a místem výuky. Výběr prostoru, organizace přesunů a rozsah jednotlivých činností se přizpůsobují věku žáků, jejich zdravotnímu stavu, aktuálním podmínkám a dostupnému vybavení. Základní plavecká výuka je organizována společně pro věkově smíšenou třídu v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; škola zajistí, aby tento rozsah v průběhu 1. stupně absolvoval každý žák.

- Projektové dny, tematické bloky, výuka mimo budovu školy a další organizační formy jsou započítávány do příslušných vyučovacích předmětů podle jejich skutečného vzdělávacího obsahu.

8.4 Využití disponibilní časové dotace

Disponibilní časová dotace je využita k rozšíření výuky českého a anglického jazyka, matematiky, výtvarné výchovy a pracovních činností. Její rozdělení podporuje jazykové vzdělávání, matematické myšlení, tvořivost a praktické učení v souladu se zaměřením školy.

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Český jazyk a literatura	1	1	0	0	1	3
Anglický jazyk	3	3	0	0	0	6
Matematika	0	0	1	1	1	3
Výtvarná výchova	0	0	1	0	0	1
Pracovní činnosti	0	0	1	1	1	3
Disponibilní dotace celkem	4	4	3	2	3	16

9. Učební osnovy

9.1 Obecné zásady zpracování učebních osnov

Učební osnovy vymezují obsahové, časové a organizační pojetí jednotlivých vyučovacích předmětů, výchovné a vzdělávací strategie používané na úrovni předmětu a rozpracování očekávaných výstupů a učiva Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vzhledem k organizaci vzdělávání ve věkově smíšené třídě je vzdělávací obsah rozdělen do 1. období (1.-3. ročník) a 2. období (4.-5. ročník).

Učitel plánuje konkrétní posloupnost učiva v jednotlivých ročnících tak, aby odpovídala návaznosti vzdělávacího obsahu, aktuální úrovni žáků a stanovené časové dotaci. Společná témata mohou být realizována napříč ročníky, školní výstupy a náročnost úloh však vždy odpovídají příslušnému období a individuálním vzdělávacím potřebám žáka.

Kapitola obsahuje učební osnovy všech vyučovacích předmětů zařazených v učebním plánu pro 1. stupeň.

Začlenění průřezových témat, tematických okruhů, ročníků, předmětů a konkrétních forem realizace stanoví souhrnná tabulka v kapitole 7. Tato tabulka je součástí vymezení učebních osnov a pedagogové z ní vycházejí při ročním plánování.

9.2 Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura vychází ze stejnojmenného vzdělávacího oboru a zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Rozvíjí čtení s porozuměním, kultivované ústní a písemné vyjadřování, porozumění jazykovým jevům a vztah k literatuře. Dovednosti získané v předmětu jsou využívány ve všech dalších oblastech vzdělávání.

Předmět je vyučován v rozsahu 8 hodin týdně v 1. a 2. ročníku, 7 hodin ve 3. a 5. ročníku a 6 hodin ve 4. ročníku. Výuka probíhá v rámci celé třídy, v ročníkových nebo jinak vytvořených skupinách i individuálně. Uplatňuje se přímé vedení učitele, pravidelné procvičování, rozhovor, četba, práce s různými druhy textů, tvořivé psaní, dramatizace a smysluplné mezipředmětové propojení.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k porozumění smyslu sdělení, k vyhledávání podstatných informací a k ověřování porozumění textu;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, komunikativní.
- vytváříme příležitosti ke kultivovanému mluvenému i písemnému projevu a k bezpečné prezentaci vlastní práce;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, digitální.
- poskytujeme pravidelnou zpětnou vazbu k procesu čtení, psaní, pravopisu a formulaci sdělení;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, komunikativní.
- pracujeme s přiměřeně náročnou beletrií, naučnými texty, médii a digitálními zdroji a vedeme žáky k jejich obezřetnému používání;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, digitální.
- diferencujeme rozsah, tempo a obtížnost úloh a podporujeme čtenářský zájem a samostatnou volbu knih.
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, sociální a personální.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy jsou rozpracovány jednotlivě. Zařazení do období odpovídá organizaci věkově smíšené třídy; konkrétní postupné kroky v jednotlivých ročnících stanoví učitel v ročním plánu tak, aby byl každý uvedený výstup nejpozději na konci příslušného období bezpečně dosažen a doložitelný.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čte nahlas přiměřený text plynule, správně frázuje a vlastními slovy nebo odpověďmi prokáže porozumění.	Praktické a pozorné čtení; technika čtení; orientační prvky textu; otázky k textu; vyhledání jednoduché informace.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Podle jedno- i víceřádkového pokynu přiměřeného věku správně jedná a v případě nejjasnosti požádá o vysvětlení.	Věcné naslouchání; čtení zadání; školní a praktické pokyny; ověřování porozumění; otázka a odpověď.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-03 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Střídá roli mluvčího a posluchače, neskáče do řeči, vhodně osloví partnera a rozhovor zahájí i ukončí.	Rozhovor a dialog; oslovení; střídání rolí; zdvořilé vystupování; naslouchání; oční kontakt přiměřený situaci.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-04 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	V běžném projevu dbá na srozumitelnou výslovnost a po upozornění nebo sebekontrolě chybnou výslovnost opraví.	Výslovnost hlásek a souhláskových skupin; artikulační cvičení; sluchová kontrola; práce s nahrávkou a zpětnou vazbou.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-05 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Při krátkém přednesu nebo vyprávění pracuje s dechem, mluví přiměřeným tempem a dělá smysluplné pauzy.	Dechová a hlasová cvičení; tempo, pauza a frázování; říkanka, přednes, krátké vyprávění.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-06 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Přizpůsobí slova, hlas, mimiku a gesto jednoduché komunikační situaci a zvolenému adresátovi.	Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování a vzkaz; mimika, gesta, hlasitost; modelové situace.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Souvisle a v přirozené posloupnosti krátce vypráví vlastní zážitek a odpoví na doplňující otázky.	Vypravování; časová posloupnost; začátek, průběh a závěr; slovní zásoba; příprava jednoduché osnovy.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Při psaní udržuje vhodnou polohu těla a papíru, správně drží psací náčiní a šetří zrak.	Správné sezení a držení psacího náčiní; poloha papíru; osvětlení; hygiena zraku; přestávky a uvolňovací cviky.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Píše čitelně a úhledně správné tvary, dodržuje spojování, velikost a rozestupy a podle vzoru či kritérií opraví zjištěnou chybu.	Přípravné cviky; tvary písmen a číslic; spojování; sklon, velikost a rozestupy; opis, přepis a diktát; sebekontrola.
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Podle účelu a adresáta vytvoří krátké srozumitelné sdělení a dodrží jeho základní formální náležitosti.	Adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, vzkaz, zpráva a oznámení; věta; členění a úprava textu; kontrola.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Uspořádá obrazovou osnovu, pojmenuje vztahy mezi událostmi a podle ní vypráví příběh se začátkem a zakončením.	Obrazová osnova; časová a příčinná posloupnost; spojovací výrazy; ústní vypravování; společná kontrola úplnosti.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozloží slovo na hlásky a slabiky, přiřadí hlásku k písmenu a sluchem i zápisem rozliší délku samohlásky.	Hlávka a písmeno; abeceda; samohlásky a souhlásky; délka samohlásek; slabika; sluchová analýza a syntéza; zvuková a psaná podoba slova.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Vysvětlí význam běžného slova, tvoří dvojice opozit a třídí slova podle významových vztahů; v textu najde slova příbuzná.	Význam slov; antonyma; slova souřadná, nadřazená a podřazená; slova příbuzná; třídění slov; práce s kontextem.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-03 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	Roztřídí známá slova podle toho, zda pojmenovávají osobu či věc, děj, vlastnost nebo okolnost.	Významové skupiny slov; pojmenování osob, zvířat a věcí; děje, vlastnosti a okolnosti; třídění a zdůvodnění.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-04 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	V jednoduché větě rozpozná a pojmenuje základní slovní druhy v jejich základním tvaru.	Slovní druhy; podstatná jména, slovesa, přídavná jména a další slovní druhy v základním pojetí; základní tvar slova.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	V připraveném i běžném mluveném projevu používá obvyklé tvary podstatných a přídavných jmen a sloves a nápadnou chybu opraví.	Tvary slov v běžném projevu; číslo, rod a pád v praktických souvislostech; osoba, číslo a čas sloves; jazyková korektura.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-06 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Spojí dvě nebo více obsahově souvisejících vět vhodným spojovacím výrazem a zachová srozumitelný význam.	Věta jednoduchá a jednoduché souvětí; spojky a jiné spojovací výrazy; pořadí vět; interpunkce v základních případech.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-07 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Rozpozná a vytvoří větu oznamovací, tázací, rozkazovací a přací a při čtení použije odpovídající intonaci.	Druhy vět podle postoje mluvčího; znaménka za větou; intonace; slovosled; tvorba vět v komunikační situaci.
1. období (1.-3. ročník) Jazyková výchova	ČJL-3-2-08 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Vysvětlí a správně použije vyjmenované pravopisné jevy v přiměřeném slově, větě a krátkém textu a vlastní zápis zkontroluje.	Tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; vyjmenovaná slova a slova příbuzná; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; ú/ů; velké písmeno; odůvodnění a sebekontrola.
1. období (1.-3. ročník) Literární výchova	ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Přečte nebo přednese přiměřený literární text srozumitelně, ve významových celcích a tempem odpovídajícím obsahu.	Zážitkové čtení; přednes říkanky a básně; tempo, přízvuk, pauza a frázování; pamětné osvojení krátkého textu.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3. ročník) Literární výchova	ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Pojmenuje svůj dojem nebo emoci z četby a odkáže na konkrétní postavu, událost, slovo či ilustraci, která jej vyvolala.	Sdílení čtenářského zážitku; otázky k textu; postava a událost; ilustrace; jednoduché hodnocení a zdůvodnění.
1. období (1.-3. ročník) Literární výchova	ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Na jednoduchém příkladu rozliší prózu a báseň a podle typických znaků pozná pohádku.	Próza a verš; báseň, říkanka, pohádka a příběh; rým; pohádkové postavy, prostředí a děj; skutečnost a fikce.
1. období (1.-3. ročník) Literární výchova	ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Text podle zadání reprodukuje, dramatizuje, ilustruje, doplní nebo jednoduše obmění a vysvětlí svůj tvůrčí záměr.	Volná reprodukce; dramatizace; výtvarný doprovod; dokončení a obměna příběhu; práce s postavou, prostředím a dialogem.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Zvolí tiché nebo hlasité čtení podle účelu, orientuje se v textu a přesnou odpovědí, shrnutím nebo úkolem doloží porozumění.	Praktické, věcné a prožitkové čtení; orientační prvky textu; klíčová slova; otázky; hlavní myšlenka; hlasité čtení a přednes.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Vybere z přiměřeného textu hlavní informace, odliší podpůrné podrobnosti a pořadí stručný a věcně správný záznam.	Věcné a vyhledávací čtení; hlavní a vedlejší informace; klíčová slova; stručná poznámka, jednoduchý výpis a tabulka.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Podle účelu sdělení určí, zda obsahuje potřebné údaje, a chybějící nebo nejasnou informaci doplní či vyžádá.	Účel a adresát sdělení; kdo, co, kdy, kde, jak a proč; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz; kontrola úplnosti.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Po poslechu nebo četbě věcně reprodukuje hlavní obsah ve správné posloupnosti a uvede podstatné údaje.	Aktivní naslouchání; poznámky; osnova; reprodukce slyšeného a čteného textu; hlavní fakta; kontrolní otázky.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Vede věcný a zdvořilý rozhovor, přiměřeně reaguje na partnera a vytvoří úplný a srozumitelný ústní vzkaz.	Pravidla dialogu; otázka a odpověď; telefonický rozhovor; představení, účel hovoru, rozloučení; ústní vzkaz; modelové situace.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	V jednoduché reklamě označí přesvědčovací prostředky, odliší doložitelnou informaci od slibu či hodnocení a vysvětlí možný záměr sdělení.	Reklama; obraz, zvuk a slogan; fakt a názor; nadsázka; cílová skupina; přesvědčování; bezpečné spotřebitelské rozhodování.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Při čtení a mluveném projevu vědomě používá hlasové prostředky tak, aby podpořil význam a zamýšlený účinek sdělení.	Intonace, slovní a větný přízvuk, pauza, tempo a hlasitost; přednes; oznámení, vyprávění, prosba a argument.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Rozpozná nápadné spisovné a nespisovné podoby a při veřejném nebo školním projevu zvolí přiměřeně spisovnou výslovnost.	Spisovná a nespisovná výslovnost; komunikační situace; veřejný a soukromý projev; jazyková norma a vhodnost vyjádření.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Samostatně vytvoří přiměřený praktický text, dodrží jeho účel, stavbu a základní jazykové i grafické náležitosti a provede revizi.	Adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis a vypravování; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník); technika a formální úprava písemného projevu.
2. období (4.-5. ročník) Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	Připraví bodovou nebo heslovitou osnovu a podle ní vytvoří souvislé vyprávění s jasným začátkem, vývojem a závěrem.	Vypravování; osnova; časová a příčinná posloupnost; odstavce; spojovací výrazy; přímá řeč v základním pojetí; ústní a písemná prezentace.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	V kontextu porovná význam slov, nahradí slovo vhodným synonymem a rozliší různé významy vícevýznamového slova.	Význam slova; synonyma, antonyma a homonyma; slova jednoznačná a mnohoznačná; kontext; práce se slovníkem.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	U přiměřeného slova označí kořen, předponovou a příponovou část a koncovku a ověří příbuznost slov.	Stavba slova; kořen, předpona, přípona a koncovka; slova příbuzná; slovtvorný základ; rozbor přiměřených slov.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	V textu určí plnovýznamové slovní druhy a v připraveném projevu vytvoří a použije jejich spisovné tvary.	Slovní druhy; podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa a příslovce; mluvnické kategorie; spisovné tvary slov.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	V běžném textu rozpozná nespisovný tvar, přiřadí k němu spisovnou podobu a posoudí vhodnost podle situace.	Spisovný jazyk a nespisovné útvary; spisovné a nespisovné tvary; jazyková norma; komunikační vhodnost.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	V jednoduché větě vyhledá podmět a přísudek; u věty s nevyjádřeným podmětem určí základ podle tvaru přísudku a kontextu.	Věta; podmět a přísudek; základní skladební dvojice; holý podmět; nevyjádřený podmět; základ věty.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí.	Podle počtu přísudků rozliší větu jednoduchou a souvětí a obsah věty jednoduché rozvine do vhodného souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí; přísudek; větný celek; spojování vět; významové vztahy v jednoduchém pojetí.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Při spojování vět volí významově vhodné spojovací výrazy a opakující se výrazy účelně nahrazuje.	Spojky, vztažná zájmena a příslovce jako spojovací výrazy; obměna; význam a rytmus souvětí; interpunkce v základních případech.
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-08 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	V odůvodnitelných případech správně píše i/y po obojetných souhláskách a své rozhodnutí opře o vyjmenované či příbuzné slovo nebo tvar slova.	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná; i/y uvnitř slov; koncovky podle osvojených vzorů; odůvodnění; práce s chybou.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5. ročník) Jazyková výchova	ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Podle určeného podmětu správně napíše koncovku přičestí minulého v základních případech shody s holým podmětem.	Shoda přísudku s holým podmětem; rod a číslo podmětu; koncovky přičestí minulého; odůvodnění a kontrola v textu.
2. období (4.-5. ročník) Literární výchova	ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Formuluje osobní čtenářskou odezvu, doloží ji konkrétním místem nebo prvkem textu a zachytí ji písemně či jinou přiměřenou formou.	Zážitkové čtení; čtenářský záznam; citace krátkého místa; postava, událost, jazyk a ilustrace; sdílení a doporučení knihy.
2. období (4.-5. ročník) Literární výchova	ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Vystihne hlavní děj a souvisle jej převypráví; podle zadání vytvoří vlastní krátký příběh, báseň nebo jiný literární text.	Volná reprodukce; osnova děje; vypravěč a postavy; tvořivé psaní; dokončení, změna perspektivy a obměna textu; dramatizace.
2. období (4.-5. ročník) Literární výchova	ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Podle účelu, jazyka a uspořádání rozliší literární text od běžného věcného textu a uvede typické znaky vybraných ukázek.	Umělecký a neumělecký text; próza, poezie a drama; naučný text, zpráva, návod a reklama; účel, adresát a jazykové prostředky.
2. období (4.-5. ročník) Literární výchova	ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Při rozhovoru o textu správně použije základní pojmy a na konkrétní ukázce označí jejich projev.	Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka a povídka; spisovatel, básník, kniha a čtenář; divadelní představení, herec a režisér; verš, rým a přirovnání.

9.3 Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a je povinným vyučovacím předmětem pro všechny žáky od 1. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně v každém ročníku. V počátcích převažuje poslech, porozumění, nápodoba a jednoduchá ústní komunikace. Čtení a psaní se rozvíjejí postupně s ohledem na věk a úroveň gramotnosti v českém jazyce.

Výuka využívá krátké pravidelně se opakující situace, pohyb, rytmus, obrazovou oporu, hry, dialogy, jednoduché příběhy a práci s přiměřenými autentickými materiály. Žáci pracují společně, ve dvojicích, v menších skupinách i samostatně. Důraz je kladen na srozumitelnost, ochotu komunikovat a pozitivní vztah k jazyku, nikoli na bezchybný výkon v počáteční fázi.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vytváříme bezpečné a časté příležitosti k poslechu a jednoduché komunikaci v běžných situacích;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální.
- propojujeme zvukovou, obrazovou a postupně i písemnou podobu jazyka;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, komunikativní.
- vedeme žáky k používání jednoduchých komunikačních strategií, například požádání o zopakování nebo využití kontextu;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní.
- podporujeme spolupráci ve dvojicích a skupinách a respekt k rozdílnému tempu osvojování jazyka;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální.
- průběžně poskytujeme konkrétní zpětnou vazbu a oceňujeme aktivní používání jazyka.
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, komunikativní, sociální a personální.

Vzdělávací obsah

Výstupy 1. období jsou naplňovány postupně od 1. ročníku s důrazem na poslech, porozumění a ústní nápodobu; čtení a psaní se přidává přiměřeně rozvoji počáteční gramotnosti. Výstupy 2. období jsou bezpečně dosaženy nejpozději na konci 5. ročníku.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Na známý krátký pokyn nebo otázku reaguje provedením činnosti, gestem, výběrem obrázku nebo jednoduchou ústní odpovědí.	Pokyny při výuce; pozdravy; představování; otázky na jméno, věk a známé skutečnosti; slovesa běžných činností; poslech s obrazovou a pohybovou oporou.
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-02 Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Srozumitelně opakuje osvojovaná slova a spojení a použije je v nacvičené situaci, říkance, písni nebo krátké odpovědi.	Základní výslovnostní návyky; slovní a větný přízvuk v nápodobě; pozdravy a zdvořilostní obraty; tematická slovní zásoba; pamětně osvojené fráze.
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-03 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	S oporou o obrázek nebo známou situaci určí hlavní význam krátkého textu a přiřadí k němu odpovídající osobu, předmět nebo činnost.	Jednoslovné popisky; krátké věty, přání, pokyny a minipříběhy; obrázkové čtení; známá slovní zásoba; orientace zleva doprava a v řádku.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-04 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Po poslechu krátkého sdělení nebo příběhu s obrazovou oporou vybere správný obrázek, seřadí jednoduchý děj nebo označí známou informaci.	Krátké dialogy, říkanky, písně a minipříběhy; osoby, předměty, místa a činnosti; obrazová a situační opora; globální porozumění.
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Po vyslechnutí známého slova nebo spojení vybere jeho psanou podobu a při čtení známého zápisu jej spojí s odpovídající zvukovou podobou.	Vztah zvukové a grafické podoby slov; abeceda v praktickém použití; popisky, kartičky a párování; odlišnosti českého a anglického pravopisu.
1. období (1.-3. ročník) Řečové dovednosti	CJ-3-1-06 Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Podle čitelného vzoru opíše nebo doplní známé slovo či krátkou větu a spojí zápis s odpovídajícím obrázkem nebo situací.	Opis a doplňování; popisek, přání a jednoduchá věta; osobní údaje; pravopis osvojované slovní zásoby; velké písmeno a základní interpunkce podle vzoru.
2. období (4.-5. ročník) Poslech s porozuměním	CJ-5-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Správně provede známý i mírně obměněný pokyn a na jednoduchou otázku reaguje odpovědí odpovídající jejímu smyslu.	Organizace výuky; pokyny k činnosti a práci s pomůckami; otázky k osvojovaným tématům; žádost o zopakování; ověřování porozumění.
2. období (4.-5. ročník) Poslech s porozuměním	CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	V krátkém ústním sdělení rozpozná známá slova, věty a konkrétní údaje a přiřadí je k obrázku, osobě, místu nebo činnosti.	Tematická slovní zásoba; základní větné struktury; čísla, čas a datum; popis osoby, věci, místa a činnosti; vizuální a situační opora.
2. období (4.-5. ročník) Poslech s porozuměním	CJ-5-1-03 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	Po poslechu krátkého dialogu nebo příběhu určí hlavní téma a zachytí požadovanou jednoduchou informaci.	Krátký dialog, oznámení, popis a příběh; hlavní smysl; osoby, místo, čas a činnost; pravda/nepravda; výběr a řazení obrázků.
2. období (4.-5. ročník) Mluvení	CJ-5-2-01 Se zapojuje do jednoduchých rozhovorů.	V nacvičené běžné situaci pozdraví, osloví partnera, položí nebo zodpoví jednoduchou otázku, přiměřeně reaguje a rozhovor ukončí.	Pozdrav, poděkování, prosba a omluva; představování; nabídka a žádost; nakupování; jednoduchý dialog ve dvojici; komunikační obraty.
2. období (4.-5. ročník) Mluvení	CJ-5-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	V několika jednoduchých větách představí sebe a podá základní informace o blízkých osobách, škole, zájmech nebo každodenním životě.	Jméno, věk, bydliště a záliby; rodina; škola a rozvrh; denní režim; volný čas; jednoduchý popis; základní gramatické struktury v pamětně osvojeném repertoáru.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5. ročník) Mluvení	CJ-5-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Vytvoří jednoduchou otázku k známému tématu, porozumí odpovědi partnera a sám odpoví krátkou větou nebo slovním spojením.	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí; základní gramatické struktury a typy vět v rozsahu pamětně osvojeného repertoáru.
2. období (4.-5. ročník) Čtení s porozuměním	CJ-5-3-01 Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Podle otázky nebo zadání najde v krátkém textu konkrétní údaj a správně jej použije v odpovědi, tabulce nebo praktickém úkolu.	Vyhledávací čtení; jméno, číslo, čas, místo a činnost; rozvrh, jídelníček, pozvánka, plakát, zpráva, formulář a jednoduchý popis; práce se slovníčkem.
2. období (4.-5. ročník) Čtení s porozuměním	CJ-5-3-02 Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Určí hlavní význam krátkého praktického nebo vyprávěcího textu a zodpoví jednoduché otázky k jeho obsahu.	Krátká zpráva, vzkaz, e-mail, komiks, popis a příběh; hlavní smysl a základní informace; kontext a vizuální opora; odhad významu neznámého slova.
2. období (4.-5. ročník) Psaní	CJ-5-4-01 Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Podle osnovy nebo vzoru vytvoří několik významově navazujících vět o známém tématu a provede základní kontrolu srozumitelnosti a pravopisu.	Krátký osobní text, pohlednice, vzkaz, jednoduchý e-mail a popis; osobní údaje, rodina, škola, volný čas a běžná událost; spojování vět; pravopis známých slov.
2. období (4.-5. ročník) Psaní	CJ-5-4-02 Vyplní osobní údaje do formuláře.	Do jednoduchého papírového nebo elektronického formuláře správně запиše požadované základní údaje o své osobě.	Jméno a příjmení, věk, datum narození, bydliště, země, kontakt a zájmy; čtení popisků polí; opis a kontrola údajů; bezpečné zacházení s osobními údaji.

9.4 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. V 1. a 2. ročníku je vyučován 4 hodiny týdně, ve 3.-5. ročníku 5 hodin týdně. Rozvíjí porozumění číslům, početním operacím, závislostem, práci s daty, geometrii a řešení problémů. Škola nepoužívá jednu výlučnou alternativní metodu; volí názorné, činnostní i abstraktní postupy podle cíle a potřeb žáků.

Výuka vychází z manipulace s předměty a modely, z praktických situací, rozhovoru o postupu řešení, pravidelného procvičování a postupného přechodu k matematickému zápisu. Žáci řeší úlohy samostatně i ve spolupráci, porovnávají postupy, odhadují výsledek a učí se provádět kontrolu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- propojujeme matematické pojmy s názorem, manipulací, grafickým znázorněním a praktickými situacemi;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů.
- vedeme žáky k popisu a zdůvodnění postupu, porovnávání různých řešení a kontrole výsledku;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, komunikativní.
- zařazujeme úlohy s více cestami řešení, problémové situace a přiměřené nestandardní úlohy;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, k učení.
- diferencujeme obtížnost, rozsah procvičování a míru podpory a poskytujeme včasnou zpětnou vazbu;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, sociální a personální.
- rozvíjíme přesnost, vytrvalost, práci s chybou a účelné používání pomůcek a digitálních nástrojů.
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, pracovní, digitální.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Číslo a početní operace	M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Znázorní množství přirozeným číslem, spočítá prvky a vytvoří soubor požadované velikosti.	Počet prvků; přirozené číslo; manipulace a seskupování; modelování reálných situací.
1. období (1.-3.) Číslo a početní operace	M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Přečte a zapíše číslo do 1 000, vysvětlí řádovou hodnotu číslice a porovná čísla znaky =, < a >.	Čísla do 1 000; desítková soustava; rozklad čísla; rovnost a nerovnost; porovnávání.
1. období (1.-3.) Číslo a početní operace	M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	Seřadí čísla, určí předchůdce a následníka a vyznačí číslo na číselné ose.	Číselná řada a osa; orientace mezi čísly; vzestupné a sestupné uspořádání.
1. období (1.-3.) Číslo a početní operace	M-3-1-04 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Zvolí vhodný pamětný postup a správně provede přiměřené sčítání, odčítání, násobení nebo dělení.	Pamětné sčítání a odčítání; násobilka a dělení; rozklady; vztahy mezi operacemi; kontrola.
1. období (1.-3.) Číslo a početní operace	M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Zvolí operaci, řešení znázorní a zapíše, odpoví v kontextu a vytvoří obdobnou úlohu.	Slovní úlohy; názorný model; zápis, výpočet, odpověď a kontrola; tvorba úlohy.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Závislosti, vztahy a data	M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	Čte čas, pracuje s kalendářem a v běžných situacích převádí základní jednotky času.	Hodina, minuta, sekunda; den, týden, měsíc a rok; kalendář; délka děje; převody.
1. období (1.-3.) Závislosti, vztahy a data	M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Slovně nebo jednoduchým záznamem popíše závislost dvou údajů ve známé situaci.	Cena a počet kusů; čas a činnost; pravidelnost; růst, pokles a stálost; praktické modely.
1. období (1.-3.) Závislosti, vztahy a data	M-3-2-03 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Rozpozná pravidlo jednoduché posloupnosti nebo tabulky a doplní chybějící údaj.	Číselné posloupnosti; tabulky operací; schémata; pravidlo; kontrola doplnění.
1. období (1.-3.) Geometrie	M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	Podle znaků pozná, pojmenuje, vytvoří a popíše základní útvar nebo těleso a uvede příklad z okolí.	Přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a kružnice; krychle, kvádr, koule, válec, kužel a jehlan.
1. období (1.-3.) Geometrie	M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Odhadne a pravítkem změří délku úsečky, zapíše jednotku a porovná délky či velikosti.	Délka úsečky; mm, cm, dm a m; pravítko; odhad, měření, porovnávání a přesnost.
1. období (1.-3.) Geometrie	M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Rozpozná osovou souměrnost a doplní nebo vytvoří souměrný útvar.	Osová souměrnost; překládání papíru; zrcadlo; čtvercová síť; souměrné vzory.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Přeskupí sčítance nebo činitele pro výhodnější výpočet a vysvětlí zachování výsledku.	Komutativnost a asociativnost; výhodné počítání; závorky; rozklad a seskupování.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Správně provede písemné sčítání, odčítání, násobení a přiměřené dělení a výsledek zkontroluje.	Písemné algoritmy; řádový zápis; násobení a dělení; zkouška; účelné použití kalkulatoru ke kontrole.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhlí číslo na určený řád, odhadne výsledek a posoudí jeho reálnost a správnost.	Zaokrouhlování; řád výsledku; odhad; kontrola opačnou operací a kalkulatorem.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Matematizuje praktickou situaci, vybere operace, provede výpočet, zkontroluje podmínky a vytvoří obdobnou úlohu.	Víceřákové slovní úlohy; peníze, měření a čas; schéma a tabulka; kontrola odpovědi.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Rozdělí celek na stejné části, určí danou část a zapíše ji zlomkem.	Celek a část; zlomek; číselná osa; jmenovatel; jednoduché zlomky; model a číselná osa.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-06 Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	Na modelu i zápisem porovná, sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem.	Zlomky se stejným jmenovatelem; porovnávání; sčítání a odčítání; praktické úlohy.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-07 Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	Přečte a zapíše jednoduché desetinné číslo a správně je umístí na číselnou osu.	Desetina a setina; desetinná čárka; číselná osa; peníze a měření; vztah zlomku a desetinného čísla.
2. období (4.-5.) Číslo a početní operace	M-5-1-08 Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	Vysvětlí záporné číslo na známém příkladu a umístí je vzhledem k nule na číselnou osu.	Záporné celé číslo; nula; číselná osa; teplota, výška a dluh jako praktické modely.
2. období (4.-5.) Závislosti, vztahy a data	M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data.	Pro zadanou otázku získá data pozorováním, měřením nebo průzkumem a roztřídí je podle kritéria.	Data; pozorování, měření a průzkum; četnost; třídění; úplnost záznamu.
2. období (4.-5.) Závislosti, vztahy a data	M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Vyčte údaje, porovná hodnoty, formuluje závěr a z vlastních dat vytvoří tabulku nebo diagram.	Tabulka; obrázkový a sloupkový diagram; jednoduchý graf; jízdní řád a ceník; interpretace.
2. období (4.-5.) Geometrie	M-5-3-01 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	Pomocí pravítka a kružítka přesně narýsuje a označí čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici.	Základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník; jednoduché konstrukce a rýsovací pomůcky.
2. období (4.-5.) Geometrie	M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Graficky pracuje s délkami úseček a vypočítá délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku.	Přenášení délky; grafický součet a rozdíl; lomená čára; obvod; jednotky délky.
2. období (4.-5.) Geometrie	M-5-3-03 Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	S vhodnými pomůckami sestrojí přímku rovnoběžnou nebo kolmou k dané přímce.	Vzájemná poloha přímek; rovnoběžnost a kolmost; konstrukce a značení.
2. období (4.-5.) Geometrie	M-5-3-04 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Spočítá jednotkové čtverce obrazce, porovná obsahy a zapíše výsledek v jednotce obsahu.	Obsah; čtvercová síť; jednotkový čtverec; cm^2 a m^2 ; rozklad obrazce.
2. období (4.-5.) Geometrie	M-5-3-05 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Ověří souměrnost přeložením, určí osu a ve čtvercové síti doplní obraz útvaru.	Osa souměrnosti; překládání; shodné body; konstrukce ve čtvercové síti.
2. období (4.-5.) Nestandardní úlohy	M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Rozebere podmínky, navrhne a vyzkouší strategii, zaznamená postup a ověří řešení.	Logické problémy; číselné a obrázkové řady; magické čtverce; kombinatorické a prostorové úlohy; náčrt a argument.

9.5 Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika a je samostatně vyučován ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Rozvíjí informatické myšlení, práci s daty a modely, algoritmizaci a programování, porozumění informačním systémům a bezpečné používání digitálních technologií. Digitální kompetence se současně rozvíjí napříč ostatními předměty.

Výuka probíhá činnostně prostřednictvím řešení úloh, tvorby a ověřování postupů, práce s vhodnými digitálními zařízeními a aplikacemi a diskuse o řešení. Používané nástroje se mohou měnit; rozhodující jsou vzdělávací cíle, nikoli osvojení konkrétní značky zařízení nebo programu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k rozkladu problému na dílčí kroky, sestavení postupu a jeho ověření;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, digitální.
- učíme žáky znázorňovat situace, pracovat s daty a vyvozovat z nich přiměřené závěry;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, digitální.
- zařazujeme tvorbu jednoduchých programů, hledání chyb a porovnávání různých řešení;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, pracovní, digitální.
- rozvíjíme porozumění digitálním systémům a účelné volbě nástroje pro daný úkol;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, pracovní, digitální.
- důsledně uplatňujeme pravidla bezpečnosti, ochrany soukromí a odpovědného digitálního jednání.
Rozvíjené klíčové kompetence: občanské, sociální a personální, digitální.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Data, informace a modelování	I-5-1-01 Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.	Rozpozná data ve svém okolí, vybere údaje důležité pro otázku a podloží jimi jednoduchý závěr nebo rozhodnutí.	Data a informace; sběr pozorováním, měřením a průzkumem; záznam textem, číslem, barvou, tvarem, obrazem a zvukem; vyvozování závěrů.
2. období (4.-5.) Data, informace a modelování	I-5-1-02 Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.	Vymezí podstatné prvky známé situace, odliší známé a chybějící informace a vytvoří její přiměřené znázornění.	Popis situace; podstatné údaje; piktogramy, symboly a kódy; schéma, tabulka, diagram a myšlenková mapa; model jako zjednodušení.
2. období (4.-5.) Data, informace a modelování	I-5-1-03 Vyčte informace z daného modelu.	Z obrazového nebo datového modelu získá požadovanou informaci, vysvětlí vztah prvků a uvede omezení modelu.	Čtení schématu, mapy, tabulky a diagramu; vztahy a souvislosti; porovnávání modelu se skutečností.
2. období (4.-5.) Algoritmizace a programování	I-5-2-01 Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.	Zapiše postup pomocí dohodnutých symbolů nebo bloků, provede jej krok za krokem a ověří, zda vede k cíli.	Postup, krok, vstup a výstup; obrázky, značky, symboly a text; sekvence; vykonání a testování postupu.
2. období (4.-5.) Algoritmizace a programování	I-5-2-02 Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.	Formuluje cíl jednoduchého problému, rozdělí řešení do jednoznačných kroků a popíše jejich správné pořadí.	Rozklad problému; algoritmus; pořadí příkazů; různé postupy řešení; jednoznačnost a srozumitelnost zápisu.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Algoritmizace a programování	I-5-2-03 V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.	V blokovém prostředí sestaví funkční program s událostí a sekvencí, opakující se část nahradí cyklem a účelně použije připravený podprogram.	Blokově orientované programování; příkazy, události a sekvence; opakování a cyklus; podprogram; jednoduchý příběh, animace, hra nebo řízení objektu.
2. období (4.-5.) Algoritmizace a programování	I-5-2-04 Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Program nebo postup opakovaně vyzkouší s různými vstupy, lokalizuje chybný krok, opraví jej a znovu ověří výsledek.	Testování; vstup a očekávaný výstup; krokování; chyba a ladění; porovnání postupů; úprava programu.
2. období (4.-5.) Informační systémy	I-5-3-01 V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	U známého systému pojmenuje účel, prvky, jejich role a základní vztahy a vysvětlí, jak změna části ovlivní celek.	Systémy v přírodě, škole a okolí; části systému; vztahy a vzájemné působení; uživatel a pravidla.
2. období (4.-5.) Informační systémy	I-5-3-02 Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	Podle určené struktury správně doplní, upraví a zkontroluje číselný i nečíselný záznam v seznamu nebo tabulce.	Vlastnosti objektů; řazení; číslování, nečíslování a víceúrovňový seznam; řádek, sloupec a buňka tabulky; záznam a kontrola dat.
2. období (4.-5.) Digitální technologie	I-5-4-01 Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	Podle účelu vybere a spustí známou aplikaci, vytvoří nebo upraví textová, obrazová či jiná data a soubor bezpečně uloží a znovu otevře.	Digitální zařízení; hardware a software; uživatelské rozhraní; aplikace; text, obraz a zvuk; soubor a složka; uložení a otevření dat.
2. období (4.-5.) Digitální technologie	I-5-4-02 Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	Podle pokynu propojí zařízení nebo je připojí ke sdílenému prostředí a vysvětlí rizika přenosu, sdílení a neoprávněného přístupu.	Kabelové a bezdrátové propojení; počítačová síť a internet; sdílené prostředí; přenos dat; přístupová práva; soukromí a rizika.
2. období (4.-5.) Digitální technologie	I-5-4-03 Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Při práci chrání sebe, zařízení, účet a data, používá dohodnutá pravidla a při neobvyklé situaci práci přeruší a požádá dospělého o pomoc.	Ergonomie a bezpečná práce; uživatelský účet a silné heslo; osobní údaje a digitální stopa; bezpečné sdílení; zálohování; technický problém; odpovědné a etické jednání.

9.6 Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází z povinného vzdělávacího oboru Hudební výchova a naplňuje jeho očekávané výstupy v plném rozsahu. Taneční, pohybové a dramatické činnosti mohou být využívány jako přirozené metody hudebního prožitku, tvořivosti, spolupráce a vyjádření, netvoří však samostatnou obsahovou složku předmětu.

Předmět má dotaci 1 hodinu týdně v každém ročníku. Výuka propojuje zpěv, hru na jednoduché nástroje, poslech, rytmus, pohyb a hudební improvizaci. Činnosti mohou být součástí tematických bloků, projektů a školních vystoupení podle aktuálních možností.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vytváříme bezpečný prostor pro hlasové, hudební a pohybové vyjádření;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální.
- rozvíjíme vnímání rytmu, melodie, dynamiky, tempa, prostoru a vztahů ve skupině;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, sociální a personální.
- vedeme žáky ke společné tvorbě, naslouchání a odpovědnosti za společný výsledek;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, pracovní.
- seznamujeme žáky s rozmanitými hudebními projevy a podporujeme kultivované hodnocení;
Rozvíjené klíčové kompetence: občanské, komunikativní.
- respektujeme individuální hlasové, pohybové a osobnostní předpoklady žáků.
Rozvíjené klíčové kompetence: sociální a personální, občanské.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-01 Zpívá v jednohlase.	Podle svých dispozic zpívá srozumitelně a rytmicky přesně v přiměřeném rozsahu a dodržuje základní pěvecké návyky.	Pěvecké dýchání, výslovnost a nasazení tónu; hlasová hygiena; lidové a umělé písně; jednohlas.
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Vytvoří a zopakuje jednoduchý rytmus řeči a podle opory krátký text melodizuje.	Rytmus řeči; říkadla; ozvěna a otázka-odpověď; rytmický a melodický motiv; hudební improvizace.
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Zvolí a zahraje jednoduchý rytmický nebo zvukový doprovod písně a respektuje společné tempo.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat a jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.; hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva).
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Pohybem reaguje na puls a změny hudby a rozliší vzestupný či sestupný pohyb melodie.	Chůze, krok a gesto; dvoudobé a třídobé metrum; tempo, dynamika a směr melodie; taneční hry.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Sluchově rozliší výšku, délku, sílu a barvu tónu a pojmenuje výraznou změnu tempa nebo dynamiky.	Kvality tónu; rychle-pomalů; silně-slabe; kontrast; pozorný poslech a reakce.
1. období (1.-3.) Hudební činnosti	HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Podle zvuku pozná vybrané běžné nástroje a určí, zda slyší zpěv, nástrojovou hudbu nebo jejich spojení.	Lidský hlas; vybrané nástroje; sólista a soubor; hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-01 Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Zpívá podle dispozic kultivovaně v jednohlase a jednoduchém dvojhlas a uplatňuje dechové, výslovnostní a intonační návyky.	Hlasová hygiena; rozšiřování rozsahu; durová a mollová píseň; kánon, prodleva a jednoduchý dvojhlas; frázování.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-02 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	S oporou o jednoduchý notový nebo grafický zápis realizuje rytmus či melodii zpěvem, hrou nebo pohybem.	Záznam vokální hudby – zachycení melodie jednoduchým grafickým vyjádřením; nota jako grafický znak pro tón; zápis rytmu jednoduché písně; notový zápis jako opora při realizaci písně.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Zahraje přiměřený doprovod nebo krátký motiv a přizpůsobí tempo a dynamiku společné hře.	Hra na dostupné jednoduché hudební nástroje; reprodukce jednoduchých motivů a doprovodů; čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu; podle podmínek školy využití dostupných prostředků pro záznam hudby.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Poslechem rozliší opakování a kontrast částí a znázorní jednoduchou písňovou formu, rondo nebo variaci.	Hudební věta a část; malá písňová forma; rondo a variace; schéma formy; opakování a kontrast.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-05 Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	V rámci dohodnutých pravidel vytvoří krátký rytmický nebo melodický doplněk a začlení jej do společné hudební produkce.	Rytmizace, melodizace a hudební improvizace; tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně; hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď); hudební doprovod.
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	Pojmenuje slyšitelný rytmus, tempo, dynamiku, barvu, pohyb melodie nebo kontrast a vysvětlí jeho účinek.	Kvality tónů (délka, síla, barva a výška); vztahy mezi tóny (souzvuk, akord); rytmus, melodie, harmonie, kontrast, gradace, pohyb melodie a zvukomalba; hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; hudební styly a žánry (např. hudba taneční, pochodová a ukolébavka); slovní interpretace hudby.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Hudební činnosti	HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Použije jednoduchý taneční krok nebo vlastní pohybové řešení a reaguje na formu a výraz hudby.	Taktování a pohybový doprovod znějící hudby ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu; taneční hry se zpěvem a jednoduché lidové tance; pantomima, pohybová improvizace a orientace v prostoru.

9.7 Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází z povinného vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a naplňuje jeho očekávané výstupy v plném rozsahu. Práce s fotografií, pohyblivým obrazem nebo jednoduchým audiovizuálním záznamem může být využívána jako doplňující výtvarný prostředek a součást mediální výchovy, netvoří však samostatnou obsahovou složku předmětu.

Předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku a 2 hodiny týdně ve 3.-5. ročníku. Výuka zahrnuje plošnou, prostorovou, objektovou a podle možností také digitální a audiovizuální tvorbu. Žáci pracují s různými materiály a postupy, pozorují okolní prostředí, reagují na umělecká díla a prezentují a reflektují vlastní tvorbu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- nabízíme rozmanité prostředky a materiály a vedeme žáky k vědomé volbě podle tvůrčího záměru;
Rozvíjené klíčové kompetence: pracovní, k řešení problémů.
- propojujeme zrakové vnímání s pohybem, sluchem, hmatem, zkušeností a představivostí;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, komunikativní.
- podporujeme vlastní řešení, experiment, vytrvalost a práci s neočekávaným výsledkem;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, pracovní, sociální a personální.
- učíme žáky popsat, představit a kultivovaně reflektovat vlastní tvorbu i tvorbu druhých;
Rozvíjené klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální.
- vedeme žáky k bezpečné a etické práci s obrazem, fotografií a audiovizuálním obsahem.
Rozvíjené klíčové kompetence: občanské, pracovní, digitální.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Výtvarná výchova	VV-3-1-01 Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	V tvorbě i okolí rozpozná a pojmenuje základní vizuální prvky a podle zvoleného znaku je porovná a roztřídí.	Linie, tvar, objem, barva, textura a objekt; podobnost, odlišnost, kontrast a rytmus; pozorování přírody, věcí a obrazů.
1. období (1.-3.) Výtvarná výchova	VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Pro vyjádření osobní zkušenosti vybere a uspořádá prvky v ploše nebo prostoru a zvolí přiměřený materiál a postup.	Kresba, malba, grafický otisk, koláž, modelování a objekt; plocha a prostor; kompozice; kombinace prvků a materiálů.
1. období (1.-3.) Výtvarná výchova	VV-3-1-03 Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	Zážitek ze zvuku, pohybu, hmatu, vůně nebo chuti převede do linie, barvy, tvaru, struktury či prostorového uspořádání.	Smyslové podněty; haptická, sluchová a pohybová zkušenost; akční kresba a malba; textura; vizuální rytmus.
1. období (1.-3.) Výtvarná výchova	VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	Popíše, co v obraze, objektu nebo ilustraci vnímá, vysvětlí vlastní výklad a respektujícím způsobem jej porovná s názorem druhých.	Ilustrace, fotografie, výtvarné dílo, objekt a obraz z běžného prostředí; popis a interpretace; osobní zkušenost; více významů.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Výtvarná výchova	VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Představí vlastní nebo vybrané dílo, pojmenuje jeho námět a záměr a reaguje na jednoduché otázky spolužáků.	Námět a obsah; výběr a úprava obrazu; prezentace; popis tvůrčího postupu; rozhovor o tvorbě; školní instalace.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	Vědomě volí linie, tvary, objemy, barvy a textury a jejich vztahy využije pro zamýšlený účinek díla.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality a textury; podobnost, kontrast a rytmus; kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; uspořádání objektů podle výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-02 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	Z osobní zkušenosti nebo pozorování vybere podstatné prvky a osobitě je vyjádří v plošné, objektové či prostorové tvorbě.	Zážitek, vztah a prostředí jako námět; výběr a stylizace; kresba, malba, grafika, koláž, fotografie, objekt a model.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-03 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Pro převod mimovizuálního podnětu vybere účinný materiál, techniku a formu a svou volbu vysvětlí.	Zvuk, pohyb, hmat, vůně a chuť jako podnět; akční tvorba; materiál, textura a prostor; kombinované a experimentální postupy.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-04 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	Vytvoří osobité řešení námětu, záměrně kombinuje prostředky a popíše, jak volba podporuje vyjádření pocitu, představy či názoru.	Fantazie, emoce a symbol; expresivní barva a tvar; proměna reality; kombinace tradičních, objektových a dostupných digitálních prostředků.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-05 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Porovná různé výklady nebo zpracování téhož námětu, uvede jejich odlišnosti a vybraný podnět tvůrčím způsobem rozvine.	Typy vizuálně obrazných vyjádření a jejich smyslové účinky: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha a plastika, animovaný film, komiks, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média a reklama; různé interpretace a jejich porovnávání.
2. období (4.-5.) Výtvarná výchova	VV-5-1-06 Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Prezentuje vlastní, vybrané nebo upravené dílo, vysvětlí jeho obsah, záměr a proměnu a přijímá věcnou zpětnou vazbu.	Komunikační obsah; záměr autora; výběr, úprava a instalace; portfolio a prezentace; popis díla; reflexe a proměna významu.

9.8 Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a propojuje tematické okruhy Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v 1.-3. a 5. ročníku a 3 hodin týdně ve 4. ročníku. Pro organizační a tematické členění výuky se mohou používat označení Prvouka v 1.-3. ročníku a Přírodověda a Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku; jde o části jednoho vyučovacího předmětu.

Výuka vychází z pozorování, rozhovoru, práce s mapou, časovou osou, obrazovými a textovými zdroji, jednoduchého pokusu, praktického nácviku, vycházek a dalších forem poznávání místního prostředí. Společná témata mohou propojovat více ročníků; cíle a náročnost úloh jsou diferencovány podle období a potřeb žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vycházíme z přímé zkušenosti žáků, místního prostředí a otázek spojených s každodenním životem;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, občanské.
- vedeme žáky k pozorování, třídění, kladení otázek, jednoduchému pokusu a formulování závěrů;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů.
- propojujeme práci s mapou, časovou osou, textem, obrazem, daty a praktickými situacemi;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, k řešení problémů, digitální.
- rozvíjíme respekt k lidem, demokratickým pravidlům, kulturnímu dědictví a odpovědnosti za prostředí;
Rozvíjené klíčové kompetence: občanské, sociální a personální.
- prakticky nacvičujeme péči o zdraví, bezpečné chování, první pomoc a jednání v rizikových situacích.
Rozvíjené klíčové kompetence: občanské, pracovní, sociální a personální.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Místo, kde žijeme	ČJS-3-1-01 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	V jednoduchém plánu vyznačí bydliště, školu a zvolenou cestu; pojmenuje riziková místa a navrhne bezpečné chování.	Domov, škola a jejich okolí; jednoduchý plán; orientační body; cesta do školy; bezpečná a riziková místa.
1. období (1.-3.) Místo, kde žijeme	ČJS-3-1-02 Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Pojmenuje svou obec a kraj, vyhledá je na mapě a na základě pozorování popíše vybranou proměnu okolí.	Obec a její části; místní krajina; Ústecký kraj; významné budovy a dopravní síť; minulost, současnost a změny okolí.
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Určí polohu bydliště v obci, kraji a České republice a vysvětlí ji pomocí mapy a významných krajinných prvků.	Poloha obce a regionu; místní krajina; Ústecký kraj; Česká republika; orientační body a linie.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Určí světové strany více způsoby, zorientuje mapu a při modelové nebo skutečné vycházce dodržuje pravidla bezpečného pohybu.	Světové strany; kompas a buzola; orientace mapy; přírodní orientační znaky; bezpečný pohyb a pobyt v přírodě.
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	Rozliší náčrt, plán a mapu, pracuje s legendou a měřítkem a vyhledá zadané přírodní prvky a sídla na mapě ČR a Evropy.	Náčrt, plán a mapa; legenda, značky a měřítko; obecně zeměpisné a tematické mapy; povrch, vodstvo a sídla ČR a Evropy.
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-04 Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Z různých zdrojů zjistí typické zvláštnosti regionu, představí je a uvede, jak ovlivňují život lidí nebo podobu krajiny.	Přírodní, kulturní a hospodářské zvláštnosti regionu; minulost a současnost obce a regionu; významná místa a péče o regionální dědictví; Praha a vybrané oblasti České republiky.
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-05 Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Na základě map, textů, obrazových zdrojů nebo zkušenosti porovná vybranou oblast ČR s jinou zemí a uvede shody a rozdíly.	Česká republika, Evropa a svět; kontinenty a vybrané státy; přírodní podmínky, kultura, každodenní život, EU a cestování.
2. období (4.-5.) Místo, kde žijeme	ČJS-5-1-06 Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Pojmenuje hlavní orgány státní moci, uvede příklady jejich úkolů, pozná státní symboly a vysvětlí jejich užívání.	Základy státního zřízení a politického systému ČR; státní správa a samospráva; prezident, Parlament a vláda; státní symboly.
1. období (1.-3.) Lidé kolem nás	ČJS-3-2-01 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Popíše základní příbuzenské vztahy a role v rodině; v modelových situacích jedná ohleduplně a respektuje odlišnosti druhých.	Rodina, příbuzenské a mezigenerační vztahy; role a odpovědnost; vlastnosti lidí; tolerance, ohleduplnost a zvládání emocí.
1. období (1.-3.) Lidé kolem nás	ČJS-3-2-02 Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Pojmenuje běžná povolání, popíše jejich přínos pro jednotlivce a společnost a rozliší příklady fyzické a duševní práce.	Práce a zaměstnání; povolání v rodině, obci a společnosti; fyzická a duševní práce; dělba práce a služby.
2. období (4.-5.) Lidé kolem nás	ČJS-5-2-01 Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Na příkladech popíše vztahy mezi lidmi, podílí se na tvorbě pravidel a v běžných i modelových situacích je uplatňuje.	Mezilidské vztahy a komunikace; rodina, škola a obec; pravidla soužití; spolupráce; principy demokracie; předcházení konfliktům.
2. období (4.-5.) Lidé kolem nás	ČJS-5-2-02 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Rozpozná ponižování, násilí, diskriminaci a jiné nepřijatelné jednání, vysvětlí jeho důsledky a zvolí bezpečný způsob pomoci.	Pravidla slušného chování a etické zásady; lidská práva a práva dítěte; rizikové chování; konflikty; pomoc a bezpečné oznámení.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Lidé kolem nás	ČJS-5-2-03 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Rozliší základní formy vlastnictví, vyřeší jednoduchou nákupní situaci a na modelovém rozpočtu zdůvodní volbu výdajů, spoření nebo bezpečného půjčení.	Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz; úspory a půjčky.
1. období (1.-3.) Lidé a čas	ČJS-3-3-01 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Určuje čas v běžných situacích, řadí události podle posloupnosti a rozliší, zda se dějí v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti.	Určování času; části dne, týden, měsíce, kalendář a roční období; denní režim; časová posloupnost; minulost, přítomnost a budoucnost.
1. období (1.-3.) Lidé a čas	ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	Uvede příklad významné osobnosti, památky a události regionu a stručně vysvětlí jejich vztah k místu, kde žije.	Regionální osobnosti, památky a události; obecní a rodinné kroniky; pověsti; péče o kulturní a historické dědictví.
1. období (1.-3.) Lidé a čas	ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	Na základě rodinných vzpomínek, předmětů nebo obrazových pramenů porovná vybraný aspekt života dříve a dnes.	Rodinná a osobní historie; generace; způsob života, bydlení, škola, práce, zvyky a předměty denní potřeby v minulosti a současnosti.
2. období (4.-5.) Lidé a čas	ČJS-5-3-01 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Zaznamená události na časovou osu, pracuje s letopočtem a stoletím a vysvětlí jednoduché časové a příčinné souvislosti.	Časová osa; letopočet, století a tisíciletí; dějiny jako časový sled; řazení a souvislosti událostí; kalendáře.
2. období (4.-5.) Lidé a čas	ČJS-5-3-02 Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti.	Vyhledá informaci o minulosti v knihovně, muzeu, galerii nebo jejich digitálním zdroji, zaznamená ji a uvede použitý zdroj.	Historické prameny; knihovna, muzeum, galerie a památka; odborné a obrazové zdroje; regionální sbírky; základní práce se zdrojem.
2. období (4.-5.) Lidé a čas	ČJS-5-3-03 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Porovná na vybraných dokladech život a práci lidí v minulosti a dnes a zhodnotí jednu změnu s ohledem na podmínky regionu.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby a práce; průběh lidského života; státní svátky a významné dny; regionální památky a péče o ně; báje, mýty a pověsti; minulost kraje a předků.
1. období (1.-3.) Rozmanitost přírody	ČJS-3-4-01 Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Pravidelně pozoruje okolí, zaznamená typické znaky ročních období a porovná vybrané změny počasí, rostlin a živočichů.	Roční období; počasí; délka dne; sezónní změny rostlin a chování živočichů; přírodovědné pozorování a záznam.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Rozmanitost přírody	ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Podle pozorovatelných znaků roztřídí běžné přírodniny a přiřadí vybrané organismy k prostředí, kde se v okolí vyskytují.	Živá a neživá příroda; rostliny, houby a živočichové; nápadné určující znaky; běžné druhy; místní přírodní společenstva.
1. období (1.-3.) Rozmanitost přírody	ČJS-3-4-03 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Podle návodu provede bezpečný pokus, porovná vlastnosti látek, změří zvolenou veličinu a zaznamená výsledek.	Látky a jejich vlastnosti; třídění a změny látek; délka, hmotnost, objem, teplota a čas; jednoduché nástroje, jednotky, pokus a záznam.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-01 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Na konkrétním prostředí vysvětlí vztahy živých a neživých složek a doloží, jak přírodní procesy a lidská činnost ovlivňují vzhled krajiny.	Živá a neživá příroda a jejich propojenost; voda – výskyt, vlastnosti, formy a oběh v přírodě; vzduch – vlastnosti, složení a proudění; půda – vznik a význam; životní podmínky; rovnováha v přírodě; vliv člověka na krajinu a životní prostředí.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-02 Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Pomocí modelu vysvětlí střídání dne a noci a ročních období a spojí pohyby Země se základními časovými jednotkami.	Vesmír a sluneční soustava; Slunce, Země a Měsíc; otáčení Země a oběh kolem Slunce; den, rok a roční období.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-03 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Prozkoumá vybrané místní společenstvo, zaznamená jeho organismy a vysvětlí příklady jejich potravních a dalších vztahů.	Základní společenstva a vztahy mezi organismy; životní podmínky; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva; podnebí a počasí; terénní pozorování.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-04 Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Porovná životní projevy konkrétních organismů a s využitím klíče nebo atlasu je zařadí do známých skupin.	Rostliny, houby a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, způsob života, výživa, stavba těla u známých druhů a význam v přírodě a pro člověka; praktické třídění s využitím jednoduchých klíčů a atlasů; nerosty a horniny, zvětrávání a vznik půdy.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	U vybraných místních i obecných činností posoudí přínosy a rizika pro přírodu a zdraví a navrhne odpovědnější postup.	Ochrana a tvorba životního prostředí; přírodní zdroje; odpady; zemědělství, doprava, průmysl a energetika; ochrana organismů; živelní pohromy a ekologické havárie.
2. období (4.-5.) Rozmanitost přírody	ČJS-5-4-06 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Formuluje jednoduchou otázku, připraví a bezpečně provede pokus, zaznamená údaje a z výsledků vyvodí zdůvodněný závěr.	Výzkumná otázka a předpoklad; plán pokusu; proměnné a stejné podmínky; měření a záznam; tabulka nebo graf; vyhodnocení a závěr.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Pojmenuje hlavní části těla, sestaví zásady zdravého denního režimu a v běžných situacích uplatňuje hygienické a preventivní návyky.	Lidské tělo; smysly a základní životní potřeby; osobní hygiena; výživa, pitný režim, pohyb, spánek a odpočinek; nemoc a prevence.
1. období (1.-3.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-3-5-02 Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Rozpozná běžná rizika doma, ve škole, venku a v dopravě, vybere bezpečné místo pro hru a jako chodec či spolujezdec dodržuje základní pravidla.	Bezpečnost doma, ve škole a při volném čase; riziková místa a situace; silniční provoz; chodec a spolujezdec; ochranné prvky; prevence úrazů.
1. období (1.-3.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	V modelové situaci nastaví osobní hranici, odmítne nepříjemný kontakt, obrátí se na bezpečného dospělého a správně přivolá pomoc.	Osobní bezpečí a hranice; neznámé osoby; bezpečné vztahy a komunikace včetně digitální; důvěryhodný dospělý; tísňové linky a sdělení potřebných údajů.
1. období (1.-3.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Při nácviu rozpozná varovný pokyn, zachová klid a provede základní kroky podle instrukcí odpovědné osoby.	Mimořádné události; varovné signály a pokyny; požár a evakuace; bezpečné opuštění prostoru; role složek integrovaného záchranného systému.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-01 Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Popíše základní funkce vybraných orgánových soustav a propojí je s konkrétními návyky podporujícími zdraví.	Stavba a základní funkce lidského těla; orgánové soustavy; životní potřeby; výživa, pohyb, spánek, hygiena a prevence.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-02 Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Seřadí etapy lidského života, charakterizuje jejich základní změny a přiměřeně věku popíše vývoj dítěte před a po narození.	Etapy lidského života; početí, těhotenství, narození a vývoj dítěte; dětství, dospívání, dospělost a stáří; tělesné a psychické změny v pubertě.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-03 Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Sestaví vyvážený plán dne nebo týdne, zdůvodní rozložení činností a upraví jej s ohledem na své potřeby i potřeby druhých.	Denní a týdenní režim; učení, práce, pohyb, volný čas, spánek a odpočinek; plánování; duševní hygiena; sdílené povinnosti.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-04 Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty.	Vyhodnotí modelovou rizikovou nebo dopravní situaci, zvolí bezpečný postup chodce či cyklisty a při nácviu mimořádné události jedná podle zásad ochrany.	Osobní bezpečí a krizové situace; bezpečné chování v rizikovém prostředí a v silničním provozu; dopravní značky a bezpečnostní prvky; označování nebezpečných látek; šikana, týrání, zneužívání a další formy násilí; mimořádné události, varovný signál, zkouška sirén, požáry, evakuace a integrovaný záchranný systém; služby odborné pomoci.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-05 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Rozpozná nabídku nebo tlak spojený s návykovou látkou a v modelové situaci ji jasně odmítne, odejde a podle potřeby vyhledá pomoc.	Návykové látky, závislosti a zdraví; odmítání návykových látek; hrací automaty, počítače a další formy závislostního chování; zdravotní a sociální rizika; nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií; možnosti bezpečné pomoci.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-06 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	V každodenním životě uplatňuje zásady hygieny, zdravého režimu a prevence a na příkladu vysvětlí, kdy vyhledat odbornou pomoc.	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy a pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci a prevence; ochrana před infekcemi včetně infekcí přenosných krví; osobní, intimní a duševní hygiena.
2. období (4.-5.) Člověk a jeho zdraví	ČJS-5-5-07 Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Rozliší drobné a život ohrožující poranění, bezpečně ošetří drobné poranění a při vážném stavu přivolá pomoc a sdělí podstatné informace.	Zásady první pomoci a bezpečí záchránce; drobná poranění; krvácení, bezvědomí a zástava dechu v základním pojetí; tísňové volání; lékárnička.

9.9 Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován 1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku a 2 hodiny týdně ve 3.-5. ročníku. Rozvíjí praktické dovednosti, tvořivost, technické myšlení, bezpečné pracovní návyky a odpovědný vztah k materiálům, prostředí a výsledku práce.

Výuka probíhá zejména praktickými činnostmi jednotlivců i skupin. Podle tématu a podmínek školy může být organizována v delších blocích, ve třídě, venku nebo na vhodném externím pracovišti. Vždy se přihlíží k věku žáků, bezpečnosti práce a dostupnému vybavení.

Výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky od návrhu a volby postupu k realizaci, ověření funkčnosti a reflexi výsledku;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, pracovní.
- učíme bezpečně a hospodárně používat běžné materiály, nástroje, pomůcky a jednoduché pracovní postupy;
Rozvíjené klíčové kompetence: pracovní, občanské.
- propojujeme rukodělnou práci s měřením, přírodovědným pozorováním, péčí o prostředí a každodenním životem;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, pracovní, občanské.
- podporujeme přesnost, vytrvalost, tvořivost, spolupráci a schopnost poučit se z neúspěšného pokusu;
Rozvíjené klíčové kompetence: k řešení problémů, sociální a personální, pracovní.
- vedeme žáky k udržování pracovního místa, dokončení práce a odpovědnému nakládání s materiálem a odpady.
Rozvíjené klíčové kompetence: pracovní, občanské.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-01 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Z vybraného tradičního nebo netradičního materiálu vytvoří jednoduchý výrobek a přiměřeně využije jeho vlastnosti.	Přírodniny, papír a karton, modelovací hmota, textil, drát, fólie a další dostupné materiály; stříhání, skládání, tvarování, spojování a zdobení.
1. období (1.-3.) Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-02 Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Podle srozumitelného slovního návodu nebo obrazové předlohy připraví pomůcky, dodrží pořadí kroků a dokončí výrobek.	Slovní návod a obrazová předloha; pracovní postup; příprava a organizace práce; kontrola a dokončení výrobku.
2. období (4.-5.) Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-01 Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Navrhne a zhotoví vlastní výrobek z daného materiálu, zvolí vhodné operace a podle potřeby upraví pracovní postup.	Vlastnosti a zpracování materiálů; návrh a jednoduchý náčrt; měření, dělení, tvarování, spojování a povrchová úprava; tvořivá práce a hodnocení výsledku.
2. období (4.-5.) Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-02 Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Rozpozná vybraný prvek lidové tradice nebo řemesla a tvořivě jej využije ve vlastním výrobku.	Lidové zvyky, tradice a řemesla; regionální náměty; tradiční materiály, tvary, vzory a techniky; vztah užítka a výzdoby.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-03 Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Pro daný materiál a pracovní operaci vybere vhodnou pomůcku nebo nástroj, vysvětlí volbu a správně jej použije.	Funkce a využití pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní; volba podle materiálu a operace; údržba, ukládání a šetrné používání.
2. období (4.-5.) Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-04 Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Připraví a udržuje bezpečné pracovní místo, dodržuje hygienická pravidla a v modelové situaci správně reaguje na drobný pracovní úraz.	Organizace pracovního místa; hygiena a bezpečnost práce; ochranné pomůcky; bezpečné zacházení s nástroji; úklid; základní první pomoc a přivolání dospělého.
1. období (1.-3.) Konstrukční činnosti	ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Vybere vhodné díly, spojí a rozpojí je a sestaví jednoduchý model podle předlohy nebo vlastní představy.	Plošné, prostorové a konstrukční stavebnice; díl, spoj a celek; sestavování a rozebírání; jednoduchý model; stabilita a šetrné zacházení se stavebnicí.
2. období (4.-5.) Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-01 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Sestaví a bezpečně rozebere model, používá vhodné spojovací prvky a ověří stabilitu nebo základní funkčnost konstrukce.	Konstrukční stavebnice; montáž a demontáž; pevné a pohyblivé spoje; stabilita, pevnost a funkčnost modelu; třídění a ukládání dílů.
2. období (4.-5.) Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-02 Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Přečte jednoduchý návod, předlohu nebo náčrt, určí pořadí kroků a podle dokumentace sestaví model.	Slovní a obrazový návod; předloha; jednoduchý náčrt a technické zobrazení; značky a pořadí kroků; kontrola shody modelu s dokumentací.
2. období (4.-5.) Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-03 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Při konstrukční práci dodržuje stanovená bezpečnostní a hygienická pravidla a v modelové situaci poskytne základní pomoc při drobném úrazu.	Bezpečné používání stavebnic, pomůcek a jednoduchých nástrojů; pořádek na pracovním místě; prevence úrazů; základní první pomoc.
1. období (1.-3.) Pěstitelské práce	ČSP-3-3-01 Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	Cíleně pozoruje vybranou rostlinu nebo sezónní přírodní jev, průběžně jej zaznamená a jednoduchými slovy zhodnotí změnu.	Pozorování přírody a rostlin; roční období; záznam kresbou, značkami, měřením nebo krátkým textem; porovnání a jednoduchý závěr.
1. období (1.-3.) Pěstitelské práce	ČSP-3-3-02 Pečuje o nenáročnou rostlinu.	Podle pokynů provádí pravidelnou péči o nenáročnou rostlinu a přizpůsobí zalévání, světlo nebo další podmínky jejím potřebám.	Základní potřeby rostlin; pokojové a jiné nenáročné rostliny; zalévání, kypření, čištění a přesazování; jednoduché pomůcky; bezpečnost a hygiena.
2. období (4.-5.) Pěstitelské práce	ČSP-5-3-01 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Naplňuje a provede jednoduchou pěstitelskou činnost nebo pokus, průběžně zaznamenává podmínky a výsledky a vyvodí závěr.	Výsev, sázení a rozmnožování rostlin; pěstitelský pokus; výzkumná otázka, stejné a měněné podmínky; pravidelný záznam, měření a vyhodnocení.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Pěstitelské práce	ČSP-5-3-02 Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Podle potřeb vybrané rostliny provádí soustavnou péči, sleduje její stav a vhodně reaguje na běžné projevy nedostatku vody, světla nebo živin.	Podmínky pěstování; půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo; pokojové, okrasné, léčivé, kořeninové a užitkové rostliny; sezónní péče.
2. období (4.-5.) Pěstitelské práce	ČSP-5-3-03 Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Vybere správné pěstitelské pomůcky a náčiní pro konkrétní činnost, bezpečně je použije, očistí a uloží.	Pěstitelské nádoby, konve, lopatky a další dostupné pomůcky; jejich funkce, bezpečné používání, čištění a ukládání.
2. období (4.-5.) Pěstitelské práce	ČSP-5-3-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Při pěstitelských činnostech rozpozná základní rizika, dodržuje hygienu a bezpečnost a v modelové situaci poskytne první pomoc.	Bezpečnost při práci s půdou, rostlinami a náčiním; pracovní hygiena; jedovaté rostliny, rostliny jako drogy a alergie; ochranné pomůcky; první pomoc.
1. období (1.-3.) Příprava pokrmů	ČSP-3-4-01 Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Vybere potřebné nádobí a přístroje a účelně a čistě připraví stůl pro jednoduché stolování.	Základní stolní nádobí a přístroje; jednoduchá úprava stolu; umístění prostírání, nádobí a nápoje; hygiena, bezpečné přenášení a uklid.
1. období (1.-3.) Příprava pokrmů	ČSP-3-4-02 Chová se vhodně při stolování.	Při společném stolování dodržuje základní pravidla slušného a ohleduplného chování a přiměřeně pečuje o čistotu místa.	Pravidla kulturního stolování; hygiena rukou; ohleduplnost, přiměřená komunikace a používání příboru; úklid po stolování.
2. období (4.-5.) Příprava pokrmů	ČSP-5-4-01 Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Pojmenuje základní kuchyňské vybavení, vysvětlí jeho účel a vybere vhodnou pomůcku pro jednoduchou pracovní operaci.	Základní vybavení kuchyně; nádobí, přístroje, ruční pomůcky a dostupné spotřebiče; účel a bezpečné používání; technika v kuchyni, její historie a význam.
2. období (4.-5.) Příprava pokrmů	ČSP-5-4-02 Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Podle jednoduchého receptu připraví suroviny, odměří potřebné množství a bezpečně zhotoví jednoduchý studený nebo nenáročný tepelně upravený pokrm podle podmínek školy.	Výběr, nákup a skladování potravin; práce podle jednoduchého receptu; vážení a odměřování; příprava jednoduchého pokrmu podle podmínek školy; zásady správné výživy.
2. období (4.-5.) Příprava pokrmů	ČSP-5-4-03 Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Připraví stůl přiměřeně situaci a při stolování uplatňuje pravidla hygieny, kultury a ohleduplné komunikace.	Jednoduchá úprava stolu; podávání pokrmů a nápojů; pravidla správného stolování a společenského chování.
2. období (4.-5.) Příprava pokrmů	ČSP-5-4-04 Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Při přípravě pokrmu udržuje čistotu, bezpečně zachází s nástroji a tepelnými zdroji a v modelové situaci správně reaguje na drobný kuchyňský úraz.	Osobní a provozní hygiena; čistota pracovních ploch; bezpečnost při práci s ostrými a horkými předměty a spotřebiči; prevence opaření, popálení a pořežení; první pomoc.

9.10 Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován 2 hodiny týdně v každém ročníku. Podporuje radost z pohybu, všestrannou pohybovou gramotnost, zdravé návyky, bezpečnost, spolupráci a schopnost přiměřeně sledovat vlastní pohybový rozvoj. Výuka se přizpůsobuje zdravotnímu stavu, možnostem a potřebám jednotlivých žáků.

Výuka může probíhat v pravidelných hodinách i účelně spojených blocích, ve venkovním prostředí a na dostupných sportovištích. Základní plavecká výuka je organizována společně pro celou věkově smíšenou třídu v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Organizace jednotlivých běhů plavecké výuky je plánována tak, aby každý žák v průběhu vzdělávání na 1. stupni absolvoval stanovený minimální rozsah. Bezpečnostní pravidla se vztahují také na přesuny a výuku mimo budovu školy.

Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky. U žáků se zdravotním oslabením se podle jejich potřeb a příslušných doporučení zařazují také místo činností, které jsou pro dané oslabení nevhodné. Kódované výstupy ZTV uvedené níže se vztahují k žákům, u nichž je tento obsah cíleně realizován; výběr speciálních cvičení, jejich rozsah a organizace respektují zdravotní stav žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie

- nabízíme pestré pohybové činnosti a přiměřenou zátěž s ohledem na individuální předpoklady a zdravotní stav;
Rozvíjené klíčové kompetence: sociální a personální, občanské.
- vedeme žáky ke správnému provedení základních pohybů, pravidelnému pohybu a vnímání jeho účinku na zdraví;
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, pracovní.
- důsledně nacvičujeme bezpečnost, organizaci, hygienu, přivolání pomoci a odpovědné používání náčiní;
Rozvíjené klíčové kompetence: pracovní, občanské.
- rozvíjíme spolupráci, respekt k pravidlům, čestné jednání a schopnost přijmout vlastní i týmový výsledek;
Rozvíjené klíčové kompetence: sociální a personální, občanské, komunikativní.
- podporujeme sebehodnocení podle osobního pokroku, nikoli porovnávání výkonu mezi žáky.
Rozvíjené klíčové kompetence: k učení, sociální a personální.

Vzdělávací obsah

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Tělesná výchova	TV-3-1-01 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Uvede příklady přínosu pravidelného pohybu, zapojuje se do nabízených aktivit a postupně si vytváří přiměřený pohybový režim.	Význam pohybu pro zdraví; každodenní pohybový režim; délka a intenzita pohybu; spontánní a organizované pohybové příležitosti; pobyt venku.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
1. období (1.-3.) Tělesná výchova	TV-3-1-02 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Podle svých předpokladů provede osvojované lokomoční, gymnastické, atletické, rytmické a herní činnosti a na základě zpětné vazby je zlepšuje.	Běh, skok, hod, lezení, rovnováha a manipulace s náčiním; základy gymnastiky, atletiky, rytmických činností, her, turistiky a pohybu v přírodě; nácvik a opakování.
1. období (1.-3.) Tělesná výchova	TV-3-1-03 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Při jednoduché pohybové hře přijme roli, dodržuje dohodnutá pravidla, spolupracuje s týmem a respektuje výsledek.	Pohybové a průpravné sportovní hry; spolupráce a role v týmu; základní pravidla; bezpečná soutěž; respekt a fair play.
1. období (1.-3.) Tělesná výchova	TV-3-1-04 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Připraví si vhodný oděv a obuv, bezpečně používá prostor a náčiní, dodržuje pokyny a po pohybové činnosti uplatní základní hygienu.	Hygienu pohybových činností; vhodné oblečení a obutí; bezpečnost v tělocvičně, venku a při přesunech; organizace prostoru; prevence úrazů; přivolání pomoci.
1. období (1.-3.) Tělesná výchova	TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Rozumí základním tělocvičným pokynům a smluveným signálům a včas na ně reaguje při nástupu, přesunu, cvičení i ukončení činnosti.	Základní tělocvičné názvosloví; povely, pokyny a signály; nástupové tvary; organizace cvičebního prostoru; bezpečné zahájení a ukončení činnosti.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-01 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Plánuje a uskutečňuje přiměřené pohybové aktivity, při kondičních činnostech reguluje úsilí a sleduje vlastní pokrok.	Pohybový režim; vytrvalostní, silové, rychlostní a obratnostní činnosti přiměřené věku; intenzita a délka zatížení; osobní cíl, pravidelnost a sebehodnocení.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-02 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Rozpozná běžnou jednostrannou zátěž a podle pokynů vybere a správně provede vhodné protahovací, posilovací nebo uvolňovací cvičení.	Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; správné držení těla a správné zvedání přiměřené zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-03 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	Provede osvojované dovednosti na úrovni odpovídající svým předpokladům a bezpečně obmění pravidlo, prostor, pomůcku nebo úkol známé hry.	Pohybové hry; základy gymnastiky a atletiky; rytmické a kondiční formy cvičení; průpravné úpoly (přetahy a přetlaky); základy sportovních her; turistika a pobyt v přírodě včetně přesunu, chůze v terénu, základních zásad táboření a ochrany přírody; lyžování a bruslení podle podmínek školy; další pohybové činnosti podle podmínek školy a zájmu žáků.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-04 Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Samostatně dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, rozpozná riziko a při úrazu přeruší činnost, zabezpečí místo a přivolá dospělou pomoc.	Hygiena při tělesné výchově; vhodné oblečení a obutí; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, šaten a umývárny; bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek; prevence úrazů a první pomoc v podmínkách tělesné výchovy.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-05 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Podle předem známého kritéria věcně popíše provedení pohybu a při vlastní činnosti využije pokyn nebo zpětnou vazbu ke zlepšení.	Kritéria správného a bezpečného provedení; pozorování pohybu; respektující zpětná vazba; sebehodnocení; oprava techniky podle pokynu.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-06 Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Dodržuje pravidla, čestně přiznává přestupek, přiměřeně upozorní na zjevné porušení a respektuje všechny účastníky bez ohledu na jejich pohlaví nebo výkonnost.	Fair play; pravidla her a soutěží; přestupek a přiměřená reakce; respekt, spolupráce a rovné zapojení; olympijské ideály v základním pojetí.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Správně použije osvojované názvy poloh a pohybů a podle jednoduchého obrázku nebo stručného popisu sestaví a provede cvičení.	Tělocvičné názvosloví; základní polohy, pohyby a směry; smluvené povely a signály; nákres a slovní popis cvičení; jednoduchá pohybová sestava.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-08 Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	Připraví jednoduchou hru nebo soutěž, srozumitelně vysvětlí pravidla, rozdělí role a s podporou zajistí bezpečný průběh a ukončení.	Plánování pohybové hry; prostor, pomůcky, role a pravidla; bezpečnost; zahájení, řízení a vyhodnocení jednoduché soutěže.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-09 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Bezpečně změří čas, vzdálenost, počet opakování nebo jiný jednoduchý ukazatel, výsledek zaznamená a porovná se svým dřívějším výkonem.	Měření času, vzdálenosti a počtu opakování; jednoduché testy pohybových schopností; záznam výsledku; osobní pokrok; proměnlivost výkonu a přiměřené cíle.
2. období (4.-5.) Tělesná výchova	TV-5-1-10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	V dostupném zdroji vyhledá konkrétní sportovní nebo pohybovou příležitost, ověří základní údaje a sdělí, co je třeba k účasti.	Školní a místní pohybové nabídky; rozvrh, plakát, web a další informační zdroje; datum, místo, podmínky a vybavení; základní ověřování aktuálnosti informace.
2. období (4.-5.) Plavecká výuka	TV-5-1-11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	Bezpečně vstoupí do vody, orientuje se v ní, zvládá ponoření, výdech do vody, splývání a základní pohyb a dodržuje hygienická a provozní pravidla.	Adaptace na vodní prostředí; hygiena plavání; vstup a výstup z vody; ponoření, dýchání, splývání, orientace a základní lokomoce; pravidla bazénu.

Období a tematický okruh	Očekávaný výstup RVP ZV	Školní výstup	Učivo
2. období (4.-5.) Plavecká výuka	TV-5-1-12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Podle svých předpokladů uplave souvislou vzdálenost zvolenou technikou a předvede nacvičený prvek sebezáchrany a bezpečného jednání ve vodě.	Vybraný plavecký způsob; koordinace záběru, dýchání a polohy těla; vytrvalost ve vodě; vznášení, změna polohy a další prvky sebezáchrany; bezpečnost u vody.
1. období (1.-3.) Zdravotní tělesná výchova – podle potřeb	ZTV-3-1-01 Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	Podle pokynu upraví držení těla při stoji, sedu, lehu a běžné pracovní činnosti a zaujme základní výchozí polohu ke cvičení.	Správné držení těla; dechový stereotyp; základní cvičební polohy; ergonomie sedu a pracovních činností; vnímání a korekce polohy těla.
1. období (1.-3.) Zdravotní tělesná výchova – podle potřeb	ZTV-3-1-02 Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Pod vedením provede vybrané speciální cvičení odpovídající jeho oslabení a dodrží doporučený rozsah, tempo a způsob dýchání.	Individuálně vhodná dechová, uvolňovací, protahovací, posilovací a vyrovnávací cvičení; přesnost provedení; relaxace; bezpečné zatížení.
2. období (4.-5.) Zdravotní tělesná výchova – podle potřeb	ZTV-5-1-01 Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	Z dostupného souboru vybere vhodná vyrovnávací cvičení a pravidelně je provádí v doporučeném pořadí a počtu opakování.	Konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence a individuálně vhodný pohybový režim; vhodné oblečení a obutí; zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a kontraindikace; soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení.
2. období (4.-5.) Zdravotní tělesná výchova – podle potřeb	ZTV-5-1-02 Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.	Provede speciální cvičení základní správnou technikou, využije zrcadlo, slovní pokyn nebo jinou zpětnou vazbu a opraví zjevnou chybu.	Technika speciálních cvičení; výchozí poloha, směr, rozsah, tempo a dýchání; kontrola v zrcadle; slovní a názorná korekce; bezpečné provedení.
2. období (4.-5.) Zdravotní tělesná výchova – podle potřeb	ZTV-5-1-03 Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.	Rozpozná činnost, zátěž nebo podmínku nevhodnou vzhledem k vlastnímu oslabení, upozorní na ni a požádá o vhodnou úpravu nebo náhradní činnost.	Kontraindikované činnosti a nevhodné prostředí podle individuálního oslabení; vnímání tělesných signálů; bezpečná komunikace omezení; úprava zátěže a náhradní činnost.

10. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

10.1 Zásady hodnocení

Hodnocení je nedílnou součástí vzdělávání. Poskytuje žákovi i jeho zákonným zástupcům srozumitelnou informaci o dosažené úrovni, pokroku, způsobu práce a možnostech dalšího rozvoje. Je průběžné, věcné, respektující, předvídatelné a přiměřené věku a individuálním vzdělávacím potřebám žáka. Vychází z předem známých cílů a kritérií a vztahuje se k výkonu a procesu učení, nikoli k osobnosti žáka.

Škola používá slovní hodnocení. Žáky vzájemně neporovnává; sleduje zejména míru naplnění očekávaných výstupů, individuální pokrok a další dosažitelný krok. Chybu chápe jako zdroj informace pro učení. Úsilí, pracovní návyky a okolnosti výkonu jsou důležitou součástí zpětné vazby, nenahrazují však posouzení dosažených vzdělávacích výsledků.

10.2 Podklady a způsoby hodnocení

Podklady pro hodnocení získává pedagog zejména:

- soustavným pozorováním práce žáka a rozhovorem nad učením;
- ústními, písemnými, praktickými, pohybovými, tvořivými a digitálními výstupy přiměřenými povaze předmětu;
- řešením úloh, projektů a problémových situací, prezentací výsledků a spoluprací při skupinové práci;
- pracovními produkty, sešity, portfoliem a dalšími doklady o vývoji žakovy práce;
- sebehodnocením žáka a přiměřenou vrstevnickou zpětnou vazbou.

Volba a četnost podkladů odpovídají cíli výuky a umožňují posoudit výkon v delším časovém období. Jednorázový výsledek není bez dalšího jediným podkladem pro celkové hodnocení. Pedagog při hodnocení respektuje doporučená podpůrná opatření a zohledňuje okolnosti, které mohly prokazatelně ovlivnit možnost žáka podat výkon.

10.3 Kritéria hodnocení

Při hodnocení výsledků vzdělávání se podle povahy předmětu posuzuje zejména:

- úroveň osvojení očekávaných výstupů a porozumění učivu;
- schopnost poznatky, dovednosti a postupy použít v obvyklé i nové situaci;
- správnost, úplnost, přesnost a přiměřenost výsledku;
- způsob uvažování, komunikace, argumentace a prezentace;
- míra samostatnosti, účelné využívání podpory a schopnost spolupracovat;
- pokrok v čase, pracovní návyky, vytrvalost a reakce na zpětnou vazbu;
- bezpečné, odpovědné a tvořivé jednání, pokud je součástí cíle daného předmětu.

Konkrétní kritéria jsou žákům sdělována přiměřeně věku před činností nebo v jejím průběhu. Náročnost úkolu a očekávaná míra samostatnosti odpovídají ročníku, vzdělávacímu období a individuálním podmínkám žáka.

10.4 Průběžné slovní hodnocení

Průběžná zpětná vazba probíhá především ústně během výuky a krátkými písemnými komentáři v sešitech, pracovních listech nebo jiných výstupech. Pojmenovává, co se žákovi daří, co je třeba zpřesnit nebo procvičit a jaký další krok může zvolit. Podle potřeby pedagog poskytuje podrobnější individuální

zpětnou vazbu žákovi a informace jeho zákonným zástupcům. Škola nezavádí povinnou čtvrtletní písemnou bilanci.

10.5 Hodnocení na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou na vysvědčení hodnoceny slovně v souladu s právními předpisy a pravidly hodnocení uvedenými ve školním řádu. Slovní hodnocení výstižně popisuje dosaženou úroveň ve vztahu k očekávaným výstupům, pokrok a další doporučení; je konkrétní, srozumitelné a neobsahuje nálepkující soudy o osobnosti žáka.

Pokud je podle právních předpisů nutné převést slovní hodnocení do klasifikace, zejména při přestupu žáka nebo pro účely přijímacího řízení, postupuje škola podle pravidel stanovených ve školním řádu. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se uvádí způsobem stanoveným právními předpisy.

10.6 Sebehodnocení a vrstevnická zpětná vazba

Žáci jsou vedeni k přiměřenému sebehodnocení: učí se porovnat výsledek s cílem a kritérii, doložit své tvrzení konkrétní prací, pojmenovat pokrok a navrhnout další krok. Vrstevnická zpětná vazba se používá pouze v bezpečné a předem vymezené podobě; je věcná, respektující a nenahrazuje hodnocení pedagoga.

10.7 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při hodnocení škola respektuje individuální vzdělávací potřeby žáka, doporučení školského poradenského zařízení a stanovená podpůrná opatření. Přizpůsobení podmínek, času, formy zadání nebo způsobu, jímž žák prokazuje své znalosti a dovednosti, nesnižuje bezdůvodně vzdělávací cíl. U nadaných žáků hodnocení zachycuje také hloubku porozumění, tvořivost a práci s přiměřeně náročnými úkoly.

10.8 Hodnocení chování

Hodnocení chování vychází z dodržování školního řádu, bezpečnosti, respektu k právům druhých, plnění dohodnutých povinností a odpovědnosti za vlastní jednání. Přihlíží se k věku žáka, okolnostem situace, míře porozumění následkům, přijatým podpůrným opatřením a snaze o nápravu. Podrobná pravidla, výchovná opatření a způsob hodnocení chování na vysvědčení stanoví školní řád.

10.9 Dostatek podkladů a náhradní hodnocení

Pokud pedagog nemá dostatek podkladů pro uzavření hodnocení, informuje o tom včas vedení školy a zákonné zástupce a podle možností vytvoří žákovi podmínky k doplnění podkladů. Nelze-li žáka hodnotit v řádném termínu, postupuje škola včetně stanovení náhradního termínu podle školského zákona a prováděcích právních předpisů. Přezkoumání výsledků hodnocení a opravné zkoušky se řídí právními předpisy.

10.10 Podrobnější pravidla

Podrobná pravidla hodnocení, informování zákonných zástupců, výchovných opatření, hodnocení chování, převodu slovního hodnocení a postupů v mimořádných situacích stanoví školní řád. Školní řád musí být s tímto ŠVP v souladu a je projednáván a vydáván postupem stanoveným právními předpisy.